

Muzaffer İzgü

ÖKKEŞ KAPICI

4

OZYÜREK

muzaffer izgü

ÖKKEŞ KAPICI

ÖKKEŞ LUNAPARKTA
ÖKKEŞ KURT AVINDA
ÖKKEŞ BALIK AVINDA
ÖKKEŞ KAPICI
ÖKKEŞ İŞPORTACI
ÖKKEŞ BAHÇIVAN
ÖKKEŞ OTOPARKTA
ÖKKEŞ MAÇTA
ÖKKEŞ DOLMUŞÇU
ÖKKEŞ DENİZDE

ISBN 975-476-053-5

9 789754 760538

Molla Fenari Sokak No:
Cağaloğlu - İstanbul
Tlf.: (212) 513 64 17 - 52
Faks: (212) 520 22 85
www.ozyurekyaylnevi.com

Muzaffer İzgü

Ökkeş Kapıcı

Ökkeş Serisi: 4

ISBN: 978-975-476-053-5

Sertifika No: 12459

© Özyürek Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.

İstanbul, Nisan 2014

Kapak: Süleyman Özkonuk

İç resimler: Bora Özen

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık Çiftelhavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi

No: 8 Topkapı/İstanbul Tlf: (212) 501 97 57

Sertifika No: 12088

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince

Özyürek Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.'ye aittir.

ÖZYÜREK YAYINEVİ

Molla Fenari sokak No: 26 Cağaloğlu/İSTANBUL

Tel: (212) 513 64 17 Faks: (212) 520 22 85

www.ozyurekyayinevi.com

Muzaffer İzgü
ÖKKEŞ KAPICI

ÖZYÜREK YAYINEVİ

MUZAFFER İZGÜ

Muzaffer İzgü, 29 Ekim 1933 günü Adana'da doğdu. Yoksul bir çocukluk geçirdi. Çeşitli işlerde çalışarak eğitimine devam edebildi. Yoksul çocukluk günlerini, sinemaya da uyarlanan "Zıkkımın Kökü" adlı kitabında anlattı. Diyarbakır İlköğretmen Okulu'nu bitirdi ve 1979'da kendi isteğiyle emekli oluncaya kadar Türkçe öğretmenliği yaptı. Emekli olduktan sonra İzmir'e yerleşti ve yalnızca yazıyla ilgilendi.

İlk mizah yazıları Akbaba dergisinde yayımlandı. Özel tiyatrolarda, radyolarda yayımlanan oyunları ve skeçleriyle ün yaptı. İlk romanı, "Gecekondu" adlı eserdir. Toplumun aksayan yönlerini mizah öğelerinden de yararlanarak okurlarının ilgisine sundu. Bazı eserleri televizyona uyarlandı. Adı, İzmir'in Alsancak semtinde bir sokağa verilmiştir.

Ödülleri

- 1977 Nasrettin Hoca Gülmece Öykü Yarışması Üçüncülük Ödülü (*Hıdır Baba*)
- 1977 Akşehir Ulusal Gülmece Öyküsü Yarışması Üçüncülük Ödülü
- 1977 Milliyet Sanat Dergisi Gülmece Öykü Yarışması İkincilik Ödülü (*Anayasa, Hangi Anayasa*)
- 1978 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü (*Donumdaki Para*)
- 1980 Bulgaristan Altın Kirpi Ödülü (*Dayak Birincisi*)

Ökkeş'in İstanbul'da kapıcılık yapan dayısı köye gelmişti. Beş yıl önce İstanbul'a gitmiş, orada bir kapıcılık işi bulmuş, bir daha da köye dönmemişti. Belki yine de gelmeyecekti, ama ona babasının çok hasta olduğunu yazdıkları için gelmişti. Köyde babasından başka kimsesi yoktu. Karısını da getirmedigi için, hep Ökkeşlerde kalmıştı. Geldiğinin ikinci günü babası ölmüştü. Daha fazla köyde durmak istemediği için, bir akşam Ökkeş'in babasına:

"Ben artık yarın gideyim enişte," dedi.

Ökkeş'in babası da:

"Sen bilirsin," dedi.

Buna en çok Ökkeş'in canı sıkıldı. Çünkü dayısı ona ne güzel şeyler anlatıyordu. Kocaman kenti, dükkânları, kendi kendine yürüyen merdivenleri, asansörleri, otobüsleri anlatıyor, bitiremiyordu. Dayısı sustukça:

"Hı, dayı sonra?" diyordu.

Dayısı da:

"Sonrası sağlık, yeğenim," diyordu. "Orada olmalısın ki görmelisin."

"Ben orada olamam ki dayı?"

ÖKKEŞ KAPICI

Son akşam yemeklerini yedikten sonra dayısı yine avluya çıkarak bir peykenin üstüne oturdu. Ve dayı, yine İstanbul'u anlatmaya başladı. Dayı anlatıkça, Ökkeş'in içinden, İstanbul'a gitmek, bu arada kocaman caddeleri, binaları, asansörleri görmek geçiyordu.

Bir ara dayısı:

"Gel istersen seni götüreyim, sonra bir hemşeriyle yollarız," deyince, Ökkeş kulaklarına inanmadı. O şaşkınlıkla, çok mutlu kediler gibi yaptı, soluğu dut ağacının tepesinde alarak bağırmaya başladı:

"Gidiyom, İstanbul'a gidiyom!"

Babası:

"İn oğlum gece vakti düşersin duttan," dediyse de Ökkeş:

"İnemem de inmem," dedi. "Sen hı demedikten sonra inmem."

"Oğlum in, bir düşünelim taşınalım, ninenle konuşalım."

"İnemem buba inmem."

Ökkeş'in dayısı gülüyordu. Ağaca seslendi:

"Söz Ökkeş, baban izin verirse götüreceğim."

Ökkeş'in babası dayısına:

"Aman," dedi. "Bu oğlan oralarda kaybolur may-bolur, başına bir iş gelir."

Dayı:

"Canım ben yanında yok muyum?" dedi. "Ben anlatırken zavallı çocuk ağzımın içine düşecekti

neredeysen. Nasıl olsa bizim de çocuğumuz yok, gelsin, şöyle bir iki ay kalsın, canı sıkılınca ben onu gönderirim."

Ökkeş ağaçtan:

"Sıkılmaz, sıkılmaz," diye bağırdı.

Ardından da ağlamaya başladı:

"Bubaaam, bubam bubamsın, gideyim."

Ökkeş'in babası, annesini çağırdı. Durumu annesine anlattı. Ökkeş, ağacın tepesinde, hem ağlıyor, hem de:

"Nenem nenem," diyordu, "Hı, deyiver."

Nine, durdu düşündü:

"Peki, ben gitsin derim," dedi.

Ökkeş, sevincinden zıplarken, az daha ağacın tepesinden aşağı yuvarlanacaktı. Bağırdı:

"Buba tamam mı, ineyim mi?"

Babası :

"İn in, tamam," dedi.

Ökkeş, dallardan sıyrılıp inerken, kendi kendine bir tamam türküsü tutturdu:

"Tamam da tamam, hop hop tamam!

Tamam da tamam hop hop tamam!"

Hemen dayısının boynuna dolandı, şapur şapur öptü. Sonra ninesinin boynuna dolandı. Ninesi:

"Bizi özlemeyecek misin Ökkeş?" diye sordu.

Ökkeş:

"Özlersem kolay ki," dedi. "Gece rüyamda görürüm, olur biter."

Babası:

"İlahi oğlum," dedi. "İnsan her istediği şeyi, her zaman rüyasında göremez ki..."

"Ben görüyorum buba. O gece yatarken canım pelte istedi, yattım, rüyamda bir pelte yedim, bir pelte yedim ki, pelte gibi oldum. Hani ertesi sabah bir şey yememiştim ya, işte o gece."

Ninesi:

"Demek gece pelteyle doyurdun karnını?" diye sordu.

"Üüüü, canımın istediğini rüyamda yiyorum ki..."

Dayısı:

"Bak ama Ökkeş," dedi. "Orada benim sözüm-den hiç dışarı çıkmayacaksın."

"Çıkmam, oturur hep pencereden bakarım."

"Bizim oturduğumuz yerin penceresi yok ki..."

"Yok mu?"

"Yook ya, biz yerin altında oturuyoruz."

Ökkeş'in gözleri iri iri açıldı:

"Aman dayı, yoksa mezarda mı oturuyorsunuz?" dedi.

"Yok canım, bizim oturduğumuz yere kapıcı kattı derler, bodrumdur. Şöyle sekiz on basamak aşağıya inersin, işte bizim ev orada."

"Ha bildim, su kuyusu."

"Neyse, şimdi ne söylesem boş, gidince görürsün."

Ökkeş, sevincinden ne yapacağını bilemiyordu. Ninesi bu arada sandığın başına oturmuş Ökkeş'in

bohçasını hazırlıyordu. Bohçanın içine biraz çamaşır, iki de çorap koymuştu. Bohçayı düğümledi. Ökkeş'e:

"Bohçan tamam Ökkeş," dedi.

"Kaç yımırta koydun nene?"

"Oğlum bunlar çamaşırların. Dayın sana yolda bir şey yedirir."

"Ha biliyom, yemekçi dükkânları var. Biliyon mu nene? Oturuyon o dükkâna, önünde bir de şöyle şey var, masa var, beyaz ışıklı adam, taşıyıp duruyor. Sen bitiriyon, daha yicen mi? diyor. Ye yiye bildiğin kadar."

Ökkeş'in aklına lokantalar, arabalar, göreceği yerler geldikçe, oturduğu yerden zıplayıveriyor, ya odanın içini dört dönüyordu, ya da avluyu. Nefes nefese dayısının yanına oturunca, onu yanaklarından öpüyor:

"Dayım, biricik dayım," diyordu.

Konu komşu hemencecik öğrendiler, Ökkeş İstanbul'a gidiyordu. Nine ve Ökkeş'in babasını kapıda görenler:

"Ökkeş İstanbul'a gidiyormuş," dediklerinde, kimin haber ettiğine şaşıyorlar, az sonra düşününce, Ökkeş'in sokak sokak gezerek tüm köyde İstanbul'a gideceğini söylediğine inanıyorlardı. Ökkeş bu köyde gezmedik sokak, çalmadık kapı bırakmamıştı. Gece vakti kapıyı çalıyor, kapıya çıkana:

"Gidiyom ha, İstanbul'a gidiyom," diyordu.

Yaşlı Seyit Emmi, kapıda birden anlamamıştı.

"Anlamadım Ökkeş, nereye gidiyorsun?" demişti.
ti.

Ökkeş:

"Yerin dibine," dedi.

"A oğlum yerin dibinde ne için var?"

"Kapı var."

"Ne kapısı?"

"Dayımın kapısı."

Yaşlı Seyit Emmi, Ökkeş uçup gidince:

"Vah vah!" dedi. "Bu çocuk iyiden iyiye fıttırdı."

O gece Ökkeş'i bir türlü uyku tutmadı. Bohçasını yatağının yanına koymuştu. Gerçekten İstanbul'a gideceğine bir türlü inanamıyordu. Bir ara, sabahın çabuk olması için zorla uykuya daldı. Ama, az sonra ağlayarak uyandı.

"Neneeee!" diye bağırdı.

Ninesi hemen yanında yatıyordu:

"Ne oldu oğlum?" diye sordu.

"Neneeee?"

"Oğlum niye ağlıyorsun?"

"Ben ağlamayayım da kimler ağlasın nene?"

"N'oldu ki aslan oğlum?"

"Daha ne olsun? Rüyamda ne gördüm biliyon mu dayım beni İstanbul'a götürmüyormuş."

Ökkeş, danalar gibi böğürerek ağlamaya başladı. Ninesi:

"Oğlum gerçekten gidiyorsun," dedi.

Dedi, amma Ökkeş duymadı ki... Ağlıyordu:

"Nine uyandım, niye uyandım?" diyordu.

“Oğlum akşam konuşmadık mı? Seni dayın İstanbul’a götürecektim, bu rüya değil, gerçek. Bak, bohçanı bile hazırladım.”

Ökkeş susmuş, kör lambanın ışığında ninesinin elindeki bohçaya bakıyordu:

“İnanmam, rüyaydı,” dedi.

“Rüya değil, bak dayın da burada işte...”

Ökkeş, öyle bir:

“Dayı!” diye bağırış bağırdı ki, dayısı o şaşkınlıkla:

“Kaç numaraaa?” diye bağırdı

Ökkeş, yine ağlamaya başladı.:

“Bak görüyon mu numara, diyor, böööö!”

Dayı, kendine gelince, Ökkeş’e:

“Niye ağlıyorsun?” diye sordu.

Ninesi anlatıverdi. Dayı:

“Ökkeş, hadi yat uyu, sabahleyin gidiyoruz.”

Ök-keş, hâlâ inanamıyordu. Sordu:

“Şimdi benim gördüğüm, rüya değil, değil mi?”

Dayısı:

“Hayır,” dedi.

Ökkeş bohçasına sıkı sıkı sarıldı, az sonra uykuya daldı. Ama sabahleyin herkesten önce uyandı. Daha horozlar yeni ötmeye başlamıştı. Dayısını sarsarak:

“Dayııı,” dedi. “Kalk otobos kalkıyo!”

Herkes yatağından sıçrayıverdi. Nine, hemen çorba yapmak için tencereye su koydu, babası taze salatalıklardan toplamak için bahçeye çıktı. Ökkeş

ÖKKEŞ KAPICI

giyinmiş, ayağa kalkmış, bohçasını eline almıştı. Durmadan:

“Haydi dayı, haydi gidelim,” diyordu.

Ninesi:

“Oğlum dur bakalım, dedi. Hele bir çorbanızı için. Baban biraz şunu bunu toplasın, bir sepete koysun, acelen ne?”

“Otobos nene otobos. Bir kaçarsa, ben ardından koşarım ya, dayım koşamaz. Nasıl yakalayacağız sonra?”

Dayısı:

“Sen hiç merak etme Ökkeş,” dedi. “Birini kaçırırsak, öteki otobosla gideriz. Buradan ciple kasa-baya inersek, oradan da minibüse biner kente gideriz, oradan da atladık mı kocaman otobosa, ver elini İstanbul...”

Ökkeş’in gözleri iri iri açıldı:

“Dayı, İstanbul’un eli mi var?” dedi.

“Ne eli?”

“Sen ver elini İstanbul dedin de...”

Dayısı güldü. Ökkeş’in babası taze salatalıklardan, taze fasulyelerden, nazik nazik kabaklardan toplamış, sepetin içine doldurmuştu.

Dayı:

“Aman ne zahmet ettin enişte!” dedi.

“Canım ne zahmeti, İstanbul’da böyle tazesini bulunmaz.”

Nine de çorbayı hazırlamıştı. Mis gibi ayran ve bulgur çorbasının kokusu bir anda odayı doldur-

muştı. Ökkeş'in dayısı:

"Ah ah," dedi. "Biliyor musun enişte, orada ne kadar ayranlı çorba yaptırıyorum, amma şu bizim köyün çorbasına hiç benzemiyor."

"Eee, buranın, havası suyu," dedi eniştesi, "on-dandır."

Ökkeş:

"Dayı, bir testi suyla, accık da hava götürelim buradan."

Sıcak çorba, kocaman lengerin içine boşaltılmıştı. Üzerinde buharlar tütüyordu. Başka gün olsa sofradan en son Ökkeş sofradan en sonra kalkardı, ama bugün iki lokma yiyor:

"Haydi ben doydum dayı," diyordu:

Dayısının kalkmadığını görünce, yine oturuyor iki lokma atıştırıyor:

"Haydi ben doydum dayı," diyerek ayağa kalkı-yordu.

Babası belki onu beş kez sofraya oturttu.

"Oğlum acele etme, dayını aç bırakacaksın."

Ökkeş, bilmiş bilmiş bağırıyordu:

"Yemekçi dükkânı buba, yemekçi dükkânı. Hani biliyon mu, beni şehere, lunaparka götürmüştün ya."

Sonra dayısını dürtüyordu:

"Dayı köfte de yer miyiz?"

"Yeriz elbette."

"Dolma dayı dolma?"

"Dolma da yeriz."

“Aboooov! Ökkeş gidiyor gidiyor!”

Ökkeş, köyün cipine ancak bir kez binmişti. O da köye ilk kez cip getiren Osman Abi evlenirken. Osman Abi, düğün olurken, çocukların bir kısmını cipinin içine doldurmuş, köyün dışındaki değirmene dek götürmüştü. Ökkeş, doyamamıştı tadına. Cip su gibi akıp gidiyor, hiç eşeğe benzemiyordu. Eşek, hoplayıp zıplayıp giderken, insanın karnının içindekileri birbirine karıştırıyordu. Ama cip, çukur bir yerden geçerken yaylanıyor, insanı hiç sallamıyordu. O gün ciple gezerken:

“Ah,” demişti. “Şimdi bunun içinde gezerken, insanın bir elinde ekmek olacak, bir elinde de kaynamış yımırta, hem yiyeceksin, hem de çevreyi seyredeceksin.”

Şimdi bu ciple kasabaya gideceği için çok mutluydu. Kasabada minibüsleri görmüştü, ama hiç binmemişti. Kim bilir onların içi nasıldı? Cipten daha rahat olmalıydı. Çünkü kasabanın iyi giyinmiş insanları hep bunlara biniyorlardı.

Ökkeş, bir eline de sepeti almıştı. Bohçasını sırtına bağlamış, kapıda bekliyordu.

“Haydi dayı, haydi,” diyordu.

Babası:

“Oğlum daha cip hazır değildir,” dedi. “Ancak saat sekize doğru hareket eder.”

“Ya bizi unutursa buba?”

“Madem öyle, koş sen git haber ver Osman’a.”

ÖKKEŞ KAPICI

Ökkeş, alacakaranlıkta yel gibi uçtu tozlu köy yollarından... Cipçi Osman'ın evinin önüne varmadan bağırmaya başladı.

"Osman Abiii, Osman Abiii! İki kişi daha var gidecek, iki kişi daha var gidecek!"

Alacakaranlıkta Ökkeş böyle bağırınca, köyün tüm köpekleri ayağa kalktı, hep bir ağızdan havlamaya, Ökkeş'in ardı sıra koşmaya başladılar. Ökkeş bağırдыkça köpekler daha çok havlıyordu. Ökkeş, cipçi Osman'ın kapısına vardığında, belki ardında on, on beş köpek vardı. Onların havlamasından Ökkeş sesini duyuramıyordu.

"Osman Abiii!"

"Hav huv hev heve hev hev hev..."

"Osman A..."

"Hav hev hav humm haav..."

Cipçi Osman bu gürültüyle deli gibi yataktan fırladı. Don gömlek koşa koşa dışarıya çıktı. Cipine bir şeyler oluyor sanmıştı. Ökkeş'i görünce:

"Hayrola Ökkeş?" dedi.

"İki kişi daha var!"

"Nerede?"

Ökkeş:

"Cipin içinde," dedi.

Cipçi Osman, hemen koşuverdi cipin yanına.

Koşarken:

"Ötekiler kaçtı mı?" diye sordu.

Ökkeş:

ÖKKEŞ KAPICI

"Yok, ötekiler değil de otobos kaçtı," dedi.
"Ama biz ikincisine..."

Cipçi Osman, bir şey anlamamıştı. Cipin içinde kimseyi göremeyince:

"Sen niye geldin Ökkeş?" diye sordu.

"Yer ayırtmaya geldim..."

"Hay Allah! Korkuttun beni be... Kasabaya mı gidecek babanla ninen?"

Ökkeş:

"Cık" etti. "Benle dayım gidiyoz. Hem de İstanbul'a..."

"Haa sen İstanbul'a ha?"

"He ya!"

Cipçi Osman:

"Peki," dedi. "Saat sekizde köy meydanlığında olun, oradan gideceğiz."

Köpeklerin havlamaları durmuştu. Ama Ökkeş, koşmaya başlayınca bir de ara sıra:

"Ökkeş İstanbul'a gidiyooooor!" diye bağırırmaya başlayınca köpeklerin tümü yine onun ardına takılarak bağırırmaya, havlamaya başladılar.

Ökkeş, evlerinin kapısından girerken:

"Tamam dayı tamam!" diye bağırdı. "Yalnız dedi ki, sekizde hazır olun, dedi."

Babası:

"Eh daha üç saat var," dedi.

Ökkeş'in canı sıkılıverdi. Üç saati nasıl geçirecekti. En iyisi kümese gidip tavuğu yumurtlatmak, yumurtayı sıcak sıcak alıp, getirip haşlamaktı. Kü-

ÖKKEŞ KAPICI

mese gitti. Tavuklar gıdakladılar, horoz öttü. Ökkeş, tavuklardan hangisinin bugün yumurtlayacağını biliyordu. Sıra kara tavuktu. Kara tavuğu yakaladı, follağa oturttu. Sonra karşısına geçip:

"Gıt gıt gıdaak, gıt, gıt gıdak! İstanbul'a gidiyorum, yımirtam sıcak," dedi.

Kara tavuk, folluktan atladıkça, Ökkeş, kara tavuğu yakalıyor follağa oturtuyordu:

"Ha iki saat önce, ha iki saat sonra yımirtlayiver kara tavuk," diyordu. "Bak şimdi ben İstanbul'a gidiyorum. Yarın çok ararsın beni, nerde Ökkeş dersin, ama Ökkeş gitmiş olur, hadi kırma beni yımirtla."

Kara tavuk, kafasını içine çekiyor, başını yan tarafa çeviriyor, Ökkeş'e bakıyordu. Ama Ökkeş tavuğa yalvarıp duruyordu. O sırada babası kümese girdi:

"Ne o Ökkeş?" dedi.

"Hiç baba, Kara tavuktan bir hatıra yımirtası istiyordum, yımirtlamam da yımirtlamam diyor. Söyle şuna yımirtlasın, ben gidince içine batar."

"Ah oğlum, şu hayvanlarla konuşmak huyundan bir türlü vazgeçmeyeceksin. Hayvan ne bilsin senin İstanbul'a falan gittiğini."

Ökkeş:

"Biliyor buba," dedi. "İçini çekti."

"Kim?"

"Kara tavuk. İçini çekti, keşke ben de seninle gidebilsem," dedi.

“Tavuk dedi?”

“Tavuk dedi, horoz da ona kızdı gidip de İstanbul’da ne yapacaksın?” dedi.

“Oğlum hayvanlar konuşmaz.”

Bu sırada kara tavuk gıdıklamaya başlamıştı.

Ökkeş:

“Tamam buba,” dedi. “Anladı ne dediğimi.”

Folluğa koştu. Kara tavuk Ökkeş gelince folluktan atladi, sıpsıcacık bir yumurta vardı follukta... Ökkeş yumurtayı kaptığı gibi ninesinin yanına koştu.

“Nene, kaynat yiyim,” dedi.

Nine:

“Gel istersen onu yengene götür Ökkeş,” dedi. “Bir tane, ama olsun. Bizim kara tavuğun yumurtası dersin. Ben sepetin ortasına koyarım, hiç kırılmaz.”

Ökkeş, başını salladı:

“He,” dedi. “Götürelim.”

Nine, sepetin üstünden kabakları hıyarları boşalttı, fasulyelerin arasına yumurtayı yerleştirdi.

Ökkeş yerinde duramıyordu. Fırlayıverdi sokağa. Gidip cipe bakacaktı. Sokakta bağıra çağıra koşunca köpekler yine ardına takılmışlardı. Cipin yanına yaklaştı, tekerleklerini, tamponunu okşadı. Hatta bir ara motor kapağına yüzünü dayadı. O böyle yaparken cipcinin bitişik komşusu Naime gelin su almak için çeşmeye gitmiş, dönüyordu. Ökkeş’i öyle görünce:

ÖKKEŞ KAPICI

"Ne o Ökkeş, ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Cipi seviyorum Naime Yenge."

"Kedi mi o, seviyorsun?"

"Kedi ne ki? Bu beni kasabaya götürecek."

"Ha sen kasabaya gidiyorsun demek?"

"İstanbul'a İstanbul'a."

"Aniiii."

"Aniiii ya. Ben oraya kapıcı olacağım."

"Kapıcı mı, o da ne ki?"

"Kapı. Şimdi evin kapısı var ya, ben işte o kapıyı bekleyeceğim."

"Niye?"

"Kapıyı çalmasınlar diye."

"Peki oradan bana ne getireceksin?"

"Şeker."

"Sağ ol Ökkeş!"

Kadın uzaklaşınca Ökkeş, cipci Osman'ın penceresine baktı. Daha kalkmamıştı. Yine koşarak köpeklerle birlikte eve geldi. Kapıda köpeklere dönüp:

"Çatlayın patlayın, hiçbirinizi de İstanbul'a götürmeyeceğim işte," dedi.

İçeriye girdiğinde dayısı tıraş oluyordu. Nine, üç gün önce ölen dayısının babasından söz ediyordu.

Dayısı:

"Zavallı öldü de kurtuldu," diyordu. "Yaşlıydı, hastaydı. Biliyorsunuz İstanbul doktorlarına kadar götürdüm, iyi olmadı. Ben orada kalmasını istiyordum, amma kalmadı köyüm de köyüm, dedi."

ÖKKEŞ KAPICI

Dayısının yüzü gözü sabun içindeydi. Babasının konusu açılınca üzülüyordu, ama elinden ne gelirdi? Ökkeş, dayısının yanına yaklaştı:

“Dayı, az kaldı ha,” dedi.

Sonra, yine dışarıya çıktı. Bir koşuda bahçelerine girdi. Önce, şeftali ağacına tırmandı, bir tane kopardı, yıkadı, yedi.

“Amanin,” dedi, “belki orada yiyemem.”

Koştı, vişne ağacına tırmandı, iki avuç toplayarak ağaçtan indi. Onları da yıkadı, yedi. Vişne bitince, bu kez armut ağacına tırmandı, iki avuç armutla indi. Onları da yıkadı yedi. Sonra Karabaş’ın ardından koşmaya başladı. Avluda, Karabaş kaçıyor, o kovalıyordu.

“Bak Karabaş, gelince sana neler anlatacağım,” diyordu.

Köpek, kapıdan çıkıp kaçamayınca, Ökkeş’in yanına gelerek kuyruğunu sallamaya başladı. Ökkeş:

“Sen hiç cipe binmedin, bilemezsin,” dedi. “Yağ gibi kayar. Dayımın dediğine göre otoboslar daha da yağmış, tereyağı gibi.”

Ökkeş, bir düdük sesi duydu:

“Aman Allah kaçıyor!” dedi.

Son hızla kendini sokağa attı. Ardında Karabaş ve öteki köpekler, havlayarak koşmaya başladılar. Ökkeş sokağı döndü, cipi görmeyince, az daha kalbi duracaktı:

“Amanin!” dedi.

ÖKKEŞ KAPICI

Ardında köpekler, bu kez köy meydanına geldi. Cipi meydanda görünce, dili bir karış çıkmış olarak oracığa çöktü. Azıcık dinlenince, bu kez eve doğru koştu. Köpekler yine ardındaydı. Daha evin kapısına varmadan:

“Dayııı, cip gidiyor dayı!” diye bağırmaya başladı.

Suluk soluğa içeriye girdi:

“Dayı gidiyor.”

Babası:

“Oğlum gitmez,” dedi. “Ben Osman’ı bilmez miyim, kahvede beş çay içmedikten sonra yola çıkmaz.”

Dayısı ayağa kalktı:

“Biz de yavaş yavaş köy meydanına gitsek fena olmaz,” dedi.

Ökkeş, hemen koştu, ninesinin elini yakalayıp:

“Öpeyim nene,” dedi.

Nine, torununa sarılarak hem öptü, hem de ağladı. Ökkeş:

“Nene, bizimle gelmiyorsun diye mi ağlıyorsun?”

Babası:

“Yok oğlum,” dedi. “Ninen sen gittiğin için üzülüyor.”

Ökkeş:

“Böööö!” diye ağladı, ama çabuk sustu. Çünkü, cip aklına gelmişti.

Babasının eline sarılınca, babası:

"Ben de geliyorum köy meydanına," dedi.

Dayısı, ninesinin elini öptü. Nine, geline selam söyledi. Ökkeş'i yine kucakladı:

"Bak Ökkeş yavrum," dedi. "Dayının sözünden hiç çıkmayacaksın."

"Çıkmam nene."

Babası da aynı şeyi söyledi. Avluya çıktılar. Ökkeş, bohçasını yere bırakıp koştu, Karabaş'ı okşadı:

"Allahaismarladık Karabaş!" dedi. "Söyle sana İstanbul'dan ne getireyim? Kemik ister misin, İstanbul kemiği?"

Köpek kuyruğunu salladı, arkalarına düştü. Sepet, dayısının elindeydi. Ökkeş, yerde mi gidiyordu, yoksa havada mı uçuyordu bilmiyordu. Hayatında hiç bu kadar heyecanlanmamıştı. Şimdi, neler görecekti neler... Dayısı ona Ankara'yı bile göreceklerini söylemişti. Sonra dayısı vapura bineceklerini de söylemişti, Ökkeş hiç vapur görmemişti. Vapur dedikleri şey, belki yüz tane, bin tane sandal büyüklüğündeydi.

Ökkeş:

"Aoooo!" dedi. "Deniz taşmaz mı hiç?"

Ökkeş köy meydanına varınca, dayısı elindeki sepeti cipin arka tarafına bıraktı.

Ökkeş'e:

"Haydi sen otur içinde bekle," dedi.

Ökkeş, bir sıçrayışta cipe biniverdi.

Babasıyla dayısı, kahveye girdiler. Ökkeş inanamıyordu. Rüya gibi geliyordu. Gerçekten İstanbul'a

mı gidiyordu? Birkaç çocuk, cipin yöresinde dolaşıyorlar, Ökkeş'e gıptayla bakıyorlardı.

Çocuklar:

"Ökkeş nereye?" diye soruyorlardı.

"İstanbul'a."

"Ne yapacaksın orada?"

"Kapıcı olacağım."

"Kapı mı satacaksın?"

"Hııı."

Yarım saat sonra cip hareket etti. Babası Ökkeş'in iki yanağından öpmüştü. Bu vedalaşma cipin içinde olmuştu. Çünkü Ökkeş, babasıyla vedalaşmak için bile cipten inmemişti. Sanki onu zamkla oturduğu koltuğa yapıştırmışlardı.

Bir zaman çocuklar cipin ardından koşular. Sonra cip, tozlu köy yoluna girince, bir anda çocuklar tozun dumanın içinde kayboldular. Dayısı, soförün yanına oturmuştu. Onun yanında, kasabaya bir işini görmek için Çoban Hasan gidiyordu.

Cipin arka tentesi kapandığı için Ökkeş ön camdan dışarısını seyrediyordu. O, hep bu yolları eşekle aşmıştı. Çok uzaktaki bir tepenin yanına varmak için eşekle giderken yarım saat geçiyordu. Ama cip öyle değildi tepe uzaktan gözüküyor, az sonra da yanına varıyorlardı. Yol kıvrımlarında cip bazen sağa, bazen sola yatıyordu. Bu, Ökkeş'in çok hoşuna gidiyordu. Ökkeş, içi kabak ve hıyarla dolu olan sepeti, iki bacağına arasına almış, korumaya çalışıyordu.

Mevsim yazdı, ama yine de yolun iki yanı zümrüt gibi yemyeşildi. Biber bahçeleri, domates bahçeleri, olabildiğine uzanıyordu. Bu bahçelerde insanlar, ellerinde küfeleri ürünlerini topluyorlardı. İçlerinde çocuklar da vardı. Ökkeş, bu çocuklara bakarak kendini çok mutlu hissediyor, içinden:

“Onlar çalışıyorlar, bense İstanbul’a gidiyorum,” diyordu.

Ardından da:

“Ama başka zamanlar ben de onlar gibi çalışıyorum!” diye düşünüyordu. Bu bahar babasıyla birlikte az mı çalışmışlardı, o fasulyeleri, biberleri, o salatalıkları dikmek için. Hele kabaklar, az mı üzmüştü onları? Kabağı ekeceksin, onlara ark açacaksın, kabak küçücük çıkınca onu devireceksin, sürgününe yol hazırlayacaksın. Bir zaman sonra kabak, kocaman çiçeğini açacak, birkaç gün sonra da çiçek taç yapraklarını dökcek, tam ortasında küçücük bir kabak oluşacaktı. Salatalık da öyleydi. O da çok bakım isteyen nazik bir bitkiydi.

Ökkeş, bunları düşünüyordu. Cip yürüyor, köyleri, dağları hep gerilerde bırakıyordu. Bazen aldığı bir nefesle:

“Hah bir nefes daha yaklaştık İstanbul’a,” diyordu.

Bir dönemde Şişko Şevket’in üzerine hızla yasanmış olacak ki, Şevket’in kafası, önde oturmakta olan dayısının kafasına “Tak!” diye değdi.

Şişko Şevket:

"Oğlum Ökkeş, ne pehlivan gibi üzerime atılıyorsun?" dedi.

Ökkeş:

"Ben atılmıyorum ki emmi," dedi. "Cip atıyor."

"Az daha kafamı candan dışarı çıkaracaktın."

Ciptekiler gülüştüler. Cipçi Osman:

"E Ökkeş, bakalım bana İstanbul'dan ne getireceksin?" diye sordu.

Ökkeş:

"Şeker," dedi.

Bakkal sordu, ona da:

"Şeker," dedi.

Kim sorsa Ökkeş, şeker, diyordu. Çünkü Ökkeş şekeri çok seviyordu. Sanıyordu ki, dünyada en güzel yiyecek şekerdir. Ondan başka güzel yiyecek yoktur. Hele akide şekeri. Babası ara sıra para verince hemen bakkala koşar, akide şekeri alırdı. Alırken:

"Cevizli olsun," derdi.

Artık o şekeri azar azar yer, akşama dek tüketmez, yatağa girdiğinde, ara sıra tak, tıklar diye yorganın içinden sesler gelirdi. Babası da, ninesi de bu sestten Ökkeş'in şeker yediğini anlardı. Bazen ninesi, bazen de babası:

"Ökkeş, artık kalanı da sabahleyin ye," dediklerinde, Ökkeş:

"Yoo buba," derdi. "Akşam belki yağmur yağar dam delinir, şekerin üstüne su akar, sonra şeker erir."

Onun için ne kadar şekeri varsa, yatmadan önce yer tükettirdi...

Ökkeş'in içi içine sığmıyordu. Bir türlü İstanbul'a gittiğine kendini inandıramıyordu. Şu anda, kasaba yolunu yarılamışlardı, yine de bunun bir rüya olduğuna inanıyordu. Bu sevinçle, tüm yolcuların sustuğu anda o ağzını kovan gibi açarak türkü söylemeye başladı:

"Atımı bağladım iğde dalına

Benden selam söyleyin nazlı yârıma"

Cipci Osman:

"Yaşsa be Ökkeş," dedi.

Ökkeş bu beğeni sözünden sonra, sesini daha çok yükseltti, daha çok bağırmaya başladı. Bir ara heyecanla salatalık yerine tutup kabağı ısırırverdi. Şişko Şevket:

"Ökkeş ne yapıyorsun, o hıyar değil, kabak," deyince Ökkeş:

"Amanin, sevinçten ne yaptığımı bilmiyorum," dedi.

Cip, kasabaya yaklaşmıştı. Birkaç dönemeç sonra kasabanın küçük garajına varacaklardı. Kasabanın ilk evleri gözükmeye başlamıştı. Bu evler, ak badanalı küçük küçük evlerdi. Ökkeş, bu yolu, bu evleri iyi tanırdı. Çünkü eşekle buradan geçtiği günler Kürük'ünün kulağına eğilir:

"Köyden çıkarken, ben gitmem, yorgunum diyordun. Bak işte vardık kasabaya," derdi.

Tam kasaba dönüşünde de, yine evlerin önünden geçerken, eşeğine:

“Ha göreyim seni Kürük’üm, tez yetiştir beni köye, oraya gidince, sana mis gibi yeşil yeşil otlardan toplayacağım, ayağına dek getireceğim, sen de onları kıpır kıpır yiyeceksin,” derdi.

Cip, kasabaya giriyordu. Kocaman yapılar yan yana dizilmişlerdi. Bunların içinde en büyüğü hükümet konağıydı. Bir keresinde Ökkeş hükümet konağına da girmişti. Babasının bir işi için gelmişlerdi. Ama, ne kadar çok kapı vardı, ne kadar çok oda vardı. Tüm insanlar masalarının başına oturmuşlar, bir şey yazıyorlardı. Babası, hangi kapıdan içeriye girecekse, önce şapkasını çıkarıyor, sonra kapıya vuruyor, ondan sonra içeriye giriyordu,

Ökkeş’in şapkası da hep elindeydi. Bir ara babası içeri girmişti, kendisi kapıda beklerken, odacının biri yanına yaklaşmış:

“Ne bekliyorsun?” demişti.

Ökkeş, birden korkmuş, şaşırılmıştı:

“Şapkayı bekliyorum,” demişti.

Odacı gülmüştü.

Ökkeş, bu anısını hatırladı, cipin içinde kendi kendine güldü. Sonra, şu köfteci dükkânını da tanıyordu. Bir kış günü babasıyla kasabaya indiklerinde, köfteci dükkânında oturmuşlar, köfte yemişlerdi. Köftenin yanında kıyılmış soğanlar, maydanozlar vardı. Ama Ökkeş, yan masadaki adam gibi yapınca ağzı dili kavrulmuştu. Ne bilsindi o kutunun

ÖKKEŞ KAPICI

içinde çok acı biber olduğunu. Bir avuç atmıştı köftesine. Ondan sonra da ağlaya sızlaya bir sürahi suyu bardak bardak içip tüketmişti.

Küçük bir yapının içine girdiler. Cip burada durdu. Cipçi Osman:

"Geçmiş olsun," dedi.

Yolcular cipten birer birer atladılar. Ökkeş de bohçasını sırtına düğümledi, salatalık ve kabak sepetini yüklenerek aşağıya indi.

"Dayııı!" diye bağırdı.

Kaybolurum diye korkmuştu. Dayısı yanına yaklaştı:

"Buradayım," dedi. "Yalnız sen şurada dinlen, ben şehre gidecek minibüs biletini alayım."

Ökkeş, salatalık, kabak sepetini bacalarının arasına alarak kaldırıma çömeldi. Az sonra Ökkeş'in yanına biri yaklaştı.

"Satılık mı delikanlı?" diye sordu

Ökkeş:

"Cık" etti.

"Satılıksa alalım."

"Cık! Bunlar İstanbul'a gidecek. Ben de onlarla birlikte gideceğim. İstanbul'da kapıcı olacağım."

Adam:

"Ha çok güzel, çok güzel," dedi, yanından uzaklaştı.

Başka biri geldi:

"Kabakları taneyle mi veriyorsun, yoksa kiloyla mı?" diye sordu.

ÖKKEŞ KAPICI

Ökkeş baktı ki bu işten kurtuluş yolu yok, sırtındaki bohçayı sepetin üzerine koydu:

"Satılık değil emmi," dedi.

"Madem satılık değil, niye burada oturuyorsun?"

"İstanbul'a gidiyorum emmi."

"Orada mı satacaksın bunları?"

"Töbe emmi, hiç orada satılır mı, ben İstanbul'a kapıcı olmaya gidiyorum."

Adam yanından uzaklaştı. Dayısı, elinde bir kâğıtla geldi:

"Tamam Ökkeş," dedi. "Biletimizi aldık. Yarım saat sonra minibüs kalkıyor. Yarım saat burada oturulmaz, gel istersen seninle biraz kasabayı dolaşalım."

Ökkeş, yıllardır isterdi bunu. Ama babasıyla geldiklerinde, babasının çok işi olur, bir türlü kasabayı dolaşmaya olanak bulamazdı.

Dayısı:

"Sepeti garaja bırakalım, gezelim," deyince, Ökkeş:

"Yok, dayı," dedi. "Tüm kasabanın gözü bu sepette, gelen geçen bu sepeti soruyor, ben taşıyım."

Dayısı güldü:

"Bugün buranın pazarı da ondan soruyorlar," dedi.

Ama Ökkeş sırtlamıştı bile sepeti. Dayısı o kadar istedi, ama Ökkeş sepeti ona vermedi. Kalabalığın içine daldılar. Az sonra Ökkeş'i bir adam durdurdu:

"Aman ne güzel kabaklar," dedi.

Ökkeş terini silerek:

"Amanin, millet bizim kabaklarla aklını bozdu," dedi. "Gelen geçenin gözü bu kabaklarda..."

Adam:

"Nereden aldınız?" diye sordu.

"Köyden emmi köyden. Bizim bahçeden. Bu kabaklar İstanbul'a gidiyor. Ben de İstanbul'a gidiyorum, kapıcı olacağım."

Dayısı Ökkeş'e buz gibi bir limonata içirdi. Ama Ökkeş, öyle bir iki bardak limonatayla doymazdı ki... Üç bardaktan sonra dayısı:

"Bunlar köyün soğuk pınarlarına benzemez, buzludur, hasta eder," dedi.

"Aman dayı bek datlıymış. Hem datlı, hem ekşi. Oh yüreğim soğudu."

Yere yayılmış bıçakçının önüne geldiler. Dayısı:

"Sana bir çakı alayım mı?" diye sordu. "Salatalık soyarsın. "

Ökkeş'in gözleri parladı. Ne zamandır bir çakısı olsun istiyordu.

Dayısı:

"Hangisi olsun?" deyince, Ökkeş kırmızı saplı, küçük bir çakıyı göstererek:

"Bu olsun dayı," dedi.

Bıçakçı o çakıyı eline aldı. Önündeki bilek taşına bir iki kez sürdü, sonra Ökkeş'e uzatarak:

"Güle güle kullan!" dedi.

Ökkeş bıçağı cebine koydu. Çok sevmişti. Bıçağını hemen denemek, nasıl salatalık soyduğunu an-

lamak için can atıyordu. İçinden:

“Minibüse binelim, hemen denerim,” dedi.

Dayısı onu kasabanın parkına götürdü. Bir yığın çocuk, parkın çocuklara ayrılmış bölümünde tahterevalliyeye, salıncağa biniyorlar, kaydıraktan kayıyorlardı. Ökkeş, hiçbiri değil de, şu kaydıraktan bir kez olsun kaymak istiyordu.

“Dayı, kayayım mı?” diye sordu.

Dayısı:

“Kay,” dedi.

Ökkeş, kaydırağa elindeki salatalık ve kabak sepetiyle çıkıyordu ki dayısı sepeti elinden aldı. Ökkeş, tepeye çıktı oturdu, ayaklarını uzattı ve kaydı. Çok hoşuna gitmişti. Birkaç kez daha kaydı. Her kayışında:

“Sabun gibi dayı, sabun gibi,” diye bağıriyordu.

Dayısı:

“Fazla kayarsan, İstanbul’a pantolonun delik olarak gidersin,” dedi.

Parktan çıktılar. Dayısı saatine baktı:

“Beş dakika kalmış, haydi,” dedi.

Koşar gibi garaja geldiler. Minibüsün müşterileri binmişti. Ökkeş şoförün yanında oturuyordu. Dayısı:

“Yolu seyredesin diye bileti buradan aldım,” dedi.

Ökkeş, bu kez sepeti bacaklarının arasına alamamıştı. Çünkü minibüse binecekleri anda, bir adam gelmiş, sepeti elinden kapmıştı, Ökkeş:

ÖKKEŞ KAPICI

“Dayı,” diye bağırdı. Bir taraftan adam çekiyordu sepeti, bir taraftan Ökkeş. Adam:

“Bırak,” diyordu. Ökkeş:

“Bırakmam, onun içinde hıyarla kabak var,” diye bağıyordu.

“Bırak Ökkeş, onu arabanın üstüne koyacaklar,” deyince bıraktı. Ama yine de akli fikri salatalık, kabak sepetindeydi. Ya oradan uçarsa?

Fazla beklemediler. Az sonra yağız bir delikanlı arabayı işletti ve arkadan şoför yardımcısının:

“Tamam,” diye bağırmasıyla hareket etti.

Oh! Minibüs cipe benzemiyordu. Çok rahattı. Sanki yürümüyor, yerinde duruyordu. Ama cipten de hızlı gidiyordu. Kasabayı boydan boya geçerek anayola çıktı.

“Oh!” Bu yol da hiç kendilerinin yoluna benzemiyordu, asfalttı. Minibüs, kuş gibi uçuyordu. Önerilerinden akan yol, sanki minibüsün altında kayboluyordu. Ökkeş bir aracın bu kadar hızlı gidebileceğini bugüne dek hiç düşünmemişti. Ne kadar da güzeldi asfalt dedikleri şey, dağlara tırmanırken bile ne bir çukur vardı, ne de bir su. Oysaki kendi köy yollarından kışın arabalar birkaç çayın içinden yüze yüze geçerlerdi. Eşekle kasabaya gitmiş olanlar, bu çaylara varınca yarı bellerine dek soyunurlar, heybeleri sırtlarında karşıya geçerlerdi. Çoğu da bu yüzden hasta olur, kasaba dönüşünde yatağa düşerdi. Ya bu şehir yolları, hiç mi hiç benzemiyordu kendi yollarına.

İyi hoş ama, bu şoför de niye hep o tokmakla oynuyordu. Durmadan eli o tokmağa gidiyor, bir ileri alıyor, bir de geri alıyor, bazen de yana savuruyordu. Minibüs, şoförün her tokmakla oynamasından sonra, acı acı inliyor, vınlıyor, başka başka sesler çıkarıyordu.

Ökkeş, dayısının kulağına eğilerek:
"Bozacak bu adam dayı," dedi.

Dayısı:

"Neyi?" diye sordu.

"Nah şu tokmağı, şoför abi durmadan onunla oynuyor..."

Dayısı güldü:

"Ona vites derler Ökkeş," dedi. "Yolun durumuna göre, şoför onu ileri geri götürerek arabanın yokuşu çıkmasını sağlar."

Ökkeş'in içi rahatladı.

Oh! Şoför, şimdi de radyoyu açmıştı. Çok yanık bir türkü sesi minibüsün içini doldurmuştu. Ökkeş arka tarafa baktı, bazı kişiler kafalarını cama dayamışlar, uyuyorlardı. İçinden:

"Akılsızlar," dedi. "Gece uyuyaydınız. Hiç bu minibüsün içinde uyunur mu? Şu türkünün ezgisine bakın, şu yolun güzelliğine bakın."

Şoföre imrenerek baktı. Ah keşke kendisi de şoför olsaydı. Boyuna dolaşsaydı. Gezmek kadar güzel ne vardı acaba?

Şoför, bir ara:

"Hop hop hop!" dedi.

Araba, bir bu yana, bir o yana gitti. Sonra:

“Yılan,” dedi. “Yılanı ezdik.”

Ökkeş arkaya baktı, ama hiçbir şey göremedi.

Radyo türkü söylemeye devam ediyor, minibüs bir dere yatağındaki açılmış yoldan kıvrıla kıvrıla kente doğru ilerliyordu. Tepeler çamlarla doluydu. Kocaman kocaman çamlar, bazen yolun üzerini de kaplıyor, arada bir kocaman kocaman gölgelikler meydana getiriyorlardı. Çocuklar minibüse el sallıyorlar, bazen iri bir köpek havlayarak minibüsün yanı sıra koşuyordu. Şoför, yoldan hayvanlarını çekmeleri için çok önceden arabanın kornasına basıyor, korna sesini duyan hayvan sahipleri telaşla hayvanlarını dürterek, yolun kıyısındaki çukurluğa indiriyorlardı. Şoför, dönemeçlere varınca, direksiyonun ortasındaki yuvarlağa parmağının ucuyla dokunuyor, araba “Diiiiit diiiiiit!” diye bağıriyordu.

Ökkeş o yuvarlağa dokunmamak için kendini güç tutuyordu. Hatta bir ara elini uzatır gibi yaptıysa da, korkarak geri çekti. Şoför görmüştü:

“Kornaya mı basmak istiyorsun?” dedi.

Ökkeş başını salladı.

Şoför:

“Haydi mademki çok istiyorsun, bir kez bas da çek,” dedi.

Ökkeş, hayatında ilk kez bir kornaya bastı ve bundan da büyük bir zevk duydu.

Şoför:

“Nereye?” diye sordu.

Ökkeş:

"İstanbul'a," dedi.

"Ne yapacaksın orada?"

"Kapıcı olacağım."

Dayısı atıldı:

"Benim yanıma geliyor," dedi. "Ben kapıcıyım da..."

Şoför, Ökkeş'e:

"Oh ne mutlu," dedi. "İstanbul'u göreceksin. Şu yaşıma geldim İstanbul'u görmedim."

Ökkeş:

"Amanın essah mı?" dedi.

"Essah ya!"

Ökkeş şaştı. Nasıl olurdu da bu şoför İstanbul'u görmemiş olurdu? Altında koskocaman minibüsü vardı. Binsin içine gitsindi.

Ökkeş:

"Gitsene arabanla," dedi.

Şoför güldü:

"Git, demesi kolay. Ya ekmek parası? Ya bu arabanın borcu?"

Minibüs sol taraftaki gölgeliğe yaklaştı. Burası kocaman bir benzin istasyonuydu.

Şoför :

"İsteyenler inebilir, beş dakika buradayız," dedi.

Şoför indikten sonra dayısı:

"Haydi Ökkeş, inelim biraz," dedi.

Ökkeş:

"Yoo dayı, kaçar maçar," diye cevap verdi.

ÖKKEŞ KAPICI

"Kaçmaz canım, gel inelim."

Ökkeş, pek isteyerek inmedi. Benzinliğin bitişiğindeki dükkândan dayısı ona leblebi aldı. Sonra onu kocaman bir otobüsün yanına götürdü. Ökkeş otobüsü görünce:

"Aboov," dedi.

"İşte biz de bunun gibi bir otobüsle İstanbul'a gideceğiz."

"Dayı, otobüs değil sokak."

"Hele içi öyle rahattır ki Ökkeş."

"Hemen bugün binecek miyiz dayı?"

"Hemen. Şehre varır varmaz."

"Ne kadar sonra İstanbul'dayız?"

"Bugün gündüz gideceğiz, sonra gece de gideceğiz. Sabahleyin İstanbul'dayız."

"Gece de mi gideceğiz dayı?"

"Elbette."

Bu, Ökkeş için ayrı bir sevinç oldu. Hiç gece yol gitmemişti. Kim bilir, geceleri otobüs nasıl yol alırdı. Lambalarını yakar, önü gündüz gibi olurdu. Arabaların çok kuvvetli ışıkları vardı. Bazen kendi köylerinin cipi geceye kalırdı da, çocuklar gece oyununa çıktıkları zaman, köyün cipinin geldiğini çok önceden anlardı. Cipun ışıkları, birer ok gibi havada dolaşırdı.

Ökkeş:

"Dayı," dedi, "Bir de bu minibüs gibi otobüsün önünden yer kaparsak..."

"Bakalım. Bilet varsa öndeki yerlerden alırız."

ÖKKEŞ KAPICI

Şoför, minibüsün kornasına basıyordu. Bu:
"Haydin müşteriler, gidiyoruz," demekti.
Ökkeş, sanki minibüsü kaçırmışlar gibi:
"Dayıııı," diye bağırdı.

Koştı, zıplayıverdi. Dayısı da yanına oturunca, minibüs hareket etti.

Artık dağları aşmışlar, minibüs düz bir yolda ilerliyordu. Yolun iki kıyısındaki telefon direkleri, ip gibi uzanıyordu. Yol da ip gibiydi. Yoldaki beyaz şeritler kesik kesik olunca, Ökkeş bunları bir bir saymaya başladı. Ama, çok sayı bilmediği için az sonra saymaktan vazgeçti. Kamyonlara yetişmek, sonra, onlara varlığını düdükle duyurmak, yanlarından kayarak geçip gitmek Ökkeş'in çok hoşuna gidiyordu. Köprüler uzaktan küçücük gözüküyorlardı. Ama minibüs yanlarına yaklaştıkça büyüyordu. Ohh, gezmek dolaşmak ne güzel şey!

Çok uzaktan kent gözüktü. Üzeri sanki bulutlarla kaplıydı. Bu bulut yığını yaklaştıkça büyümeye, evler, kocaman kocaman yapılar olmaya başladı. Sağlı sollu, gelenler geçenler, at arabaları başka başka araçlar çoğalmaya başlamıştı.

Dayısı:

"Geldik şehre," dedi.

Ökkeş'in o anda aklına geldi, bağırıverdi. Bu bağırmayla, şoför birden zıplamış, arabaya sağ sol yaptırmıştı.

"Ne o, arı mı soktu?" dedi.

Ökkeş:

"Yoo," dedi. "Dayıma hıyar, kabak sepetini unutmamalım, diyecektim."

Şoför gülererek:

"A çocuk, dayın sağır mı?" dedi. "Niye öyle bağıırıyorsun?"

İki taraflı kaldırımlar başlamıştı. Kaldırımlarda bir yığın insanlar, işlerine gidiyorlar, işlerinden geliyorlardı. Kalabalık bir yerde, polis bir ortaya dikilmiş eliyle işaret ediyordu. Ökkeş anlamadı, dayısına:

"Oynuyor mu dayı?" diye sordu.

Dayısı güldü:

"Hayır," dedi. "Araçlara yol gösteriyor."

Her yandan araçlar çıkıyordu. Bu ne kadar çok araçtı? Ökkeş şaşırıyordu.

"Amm da çok araba var," dedi.

"Hele sen bir İstanbul'u gör," dedi dayısı. "Kocaman kocaman dükkânlar, dükkânların içinde yığılı mallar var. Kaldırım boyunca dizilmiş gezgin satıcılar, başlarında toplanmış insanlar."

Ökkeş nereye bakacağını bilemiyordu. Başını bir bu yana, bir o yana çeviriyordu. Neredeyse boynunu ağrıyacaktı ki, minibüs bir garajın içine girdi.

Şoför:

"Geçmiş olsun," dedi.

Ökkeş:

"Dayı," diye sordu. "Hem bizim cipçi Osman Abi, hem de bu abi bize geçmiş olsun diyorlar, niye biz hasta mı olduk ki?"

“Kazasız belasız geldiğimiz için böyle derler.”

Ökkeş, yere iner inmez, yine bağırdı:

“Dayııı, hıyar, kabak sepeti.”

Dayısı:

“Merak etme, alırız,” dedi.

Şoför yardımcısı, yukarıdan sepetleri, çantaları uzatıyordu. Ökkeş’in dayısı da kendi sepetlerini aldı. Bohça, üzerinde bağlıydı. Ökkeş, hemen bohçasını sırtına bağladı, sepeti de eline aldı. Dayısı:

“Burası kalabalık, sepeti sen götüremezsin, ver onu bana,” dedi.

Ökkeş pek vermek istemedi, ama dayısı elinden aldı. Yürümeye başladılar. Garajdan çıktılar. Büyük garaj uzak değildi. Caddeye çıkacaklar, sonra dört-yol ağzından sağa sapacaklar şöyle iki yüz metre gittikten sonra büyük garaja varacaklardı.

Dayısı:

“Biletimizi alalım, yemek yiyelim,” dedi.

Ökkeş’in gözlerinin önüne hemen yemekçi dükânı geldi. İçinden:

“Amanin dolmalar, köfteler,” dedi.

Dört-yol ağzında Ökkeş’in ilgisini en çok trafik polisi çekti. Ağzında düdüğü araçlara işaret ediyordu. Hangi araca işaret etmişse o araç geçiyor, gideceği yola sapıyordu.

“Dayı eli yorulmaz mı?”

“Yorulur, ama ne yapsın?”

Sağa saptılar. Ökkeş dönüp dönüp trafik polisi-ne bakıyordu. İstanbul’a gitsinler hemen bir düdük

alacaktı, köye gelince de düdükle trafik polisi oyunu oynayacaktı. İyi ama beyaz şapkayı nereden bulacaktı?

İçinden:

"Kolay," dedi. "Benim o eski şapkamın üstünü kirece batırırım, olurum trafik polisi."

Garaja yaklaşmışlardı. Garajın kocaman kapısından, az önce dayısının benzinlikte gösterdiği otobüslerden bir yığını giriyor, bir yığını çıkıyordu.

Ökkeş'le dayısı garajın içine girdiler. Daha girer girmez, adamın biri gelerek dayısının elindeki sepete ucundan yapıştı:

"Nereye abi?" dedi.

Dayısı, sepeti vermek istemiyordu.

"Bırak sepeti," dedi.

Adam yapışmış bırakmıyordu. Bir taraftan da lokantadaki o beyaz gömleklili adam gibi:

"İstanbul var, Konya var, Adana var, İzmir var..." diyordu.

"Bırak hemşerim biz bir yere gitmiyoruz."

Ökkeş:

"Dayı," diye ağlamaya başladı. "Hani İstanbul'a gidiyorduk."

Adam:

"Tamam," dedi. "Madem İstanbul'a gidiyorsunuz, bizim otobüslerle gidin."

Adam sepeti almış yürümüştü. Ökkeş:

"Dayı sepeti kaçırıyor," diyerek bağırırdı.

İkisi birden adamın ardına düştüler. Dayısı:

"Ver sepeti," diyordu.

Adam:

"Şimdi kalkıyor," diyordu.

Ökkeş:

"Kabaklar, hıyarlar," diye bağıırıyordu.

"Yahu, ver sepeti!"

"Şimdi kalkıyor abi."

"Amanın kabaklar gitti, kabaklar."

Adamı bilet satılan yerlerden birinin yanında yakaladılar. Adam, bilet satan adama:

"Ver arkadaşlara iki İstanbul bileti," dedi.

Ökkeş de dayısı da ne olduğunu anlamadan, bileti ellerinde buldular. Dayısı biletin parasını verdi. "Ne zaman kalkıyor?" diye sordu:

Biletçi:

"İki saat sonra," dedi.

Ökkeş, yine sepetine yapışmış, hatta ne olur ne olmaz, gelir başka birisi kapar diye omzuna bile almıştı. Bohçası da sırtında bağlıydı.

Dayısı, bilete, yer numaralarına, kalkış saatine baktıktan sonra:

"Haydi Ökkeş, gidip karnımızı doyuralım," dedi.

Ökkeş bir anda, ellerinden sepeti alan adama kırınlığını unutarak seviniverdi. Çünkü, biraz sonra lokantanın birine oturacaklar, dolma, köfte yiyeceklerdi. Ökkeş'in dayısı, garaj lokantalarının pahalı olduğunu biliyordu. Şöyle, şehrin içinde, ara sokaklardaki lokantalardan birine girerlerse, daha

ucuza yiyeceklerini düşündüğü için kendisi önde, Ökkeş ardında garajdan çıktılar. Ökkeş, ayaklarıyla dayısını izliyor, ama gözleriyle çevreye bakınıyordu. Ne de çok otomobil vardı. Kaldırımlar insanla doluydu. Yemyeşil ağaçların süslediği park gibi yerlerin ortasında kocaman kocaman binalar Ökkeş'in ilgisini çekiyordu.

Böyle dalmış giderken, birden karşıdan gelen bir adamla çarpıştı. Sırtından sepeti düştü, kabaklar, salatalıklar yere saçıldı.

Çarptığı adam:

"Oğlum, önüne baksana ya," dedi.

Ökkeş duymamıştı bile. O:

"Amanin kabaklarım, amanin hıyarlarım," diyerek yere dökülenleri topluyordu. Dayısı da ona yardıma gelmişti.

"Burada önüne bakmalısın Ökkeş," dedi. "Sonra gelene geçene çarparsın."

"Yımırta kırılmış," dedi Ökkeş.

Kabakları ve salatalıkları sepetine doldurduktan sonra, yine sırtına yüklendi. Demin geçtikleri dört-yol ağzına gelmişlerdi. Ökkeş, yine önüne bakmıyordu. Gözü hep trafik polisindeydi. Polisin elinde düdüğü, ellerini kollarını oynatışı çok hoşuna gitmişti.

Oradan uzaklaştıkları halde, yine dönüp dönüp trafik polisine bakıyordu. Çok gitmedi, bu kez kaldırımdaki ağacın çukuruna düştü. Kabaklar ve salatalıklar yine yere saçıldı.

ÖKKEŞ KAPICI

"Amanin kabaklar, hıyarlar," dedi.

Toplamaya başladı. Dayısı, az daha böyle giderlerse, Ökkeş üçüncü kez sepeti devirir düşüncesiyle:

"Ver Ökkeş sepeti ben alayım," dedi.

Ökkeş de zaten yorulmuştu. Sepeti dayısına vererek, daha güzel etrafı izlemeye koyuldu. Sokaklardan, kocaman bir çarşının içinden geçmişler, sonra bir caminin arkasından dolanarak başka bir sokağa girmişlerdi. Dayısı, oradaki bir lokantayı göstererek:

"Tamam Ökkeş, işte burada karnımızı doyurabiliriz," dedi.

Ökkeş, o an hatırladı yemek yiyeceklerini...

Lokantaya girdiler. Dayısı, kapının yanındaki yemek çeşitlerine baktı. Ökkeş de baktı. Ökkeş dolma seçti, dayısı da makarna seçti. Bir masaya oturdular. Az sonra yemekleri geldi. Ökkeş, şışeden bol bol su doldurup içti. Birkaç dakika içinde dolma tabağında hiçbir şey bırakmadı.

"Başka bir şey ister misin?" diye sordu dayısı.

Ökkeş:

"Köfte," dedi.

Garson sordu:

"Salçalı mı, ızgara mı?"

Ökkeş anlamadı:

"Soğanlı," dedi.

Garson yine sordu:

"Yani sulu mu olsun, susuz mu?"

Ökkeş hatırlayamadı. Yediği köfte galiba susuzdu:

“Susuz,” dedi.

Garson gitti, aşçıya söyledi. Aşçı ızgaraya köfte koydu. Az sonra, tabak, tepeleme soğan ve köftelerle dolu olarak geldi. Ökkeş çatalı bir kez ağzına batırdı, ama köfteleri de çabucak yuvarladı. Bir şişe suyu da içince, dayısının gözüne baktı:

“Oh, doydum dayı,” dedi.

Dayısı parayı ödedikten sonra dışarıya çıktılar. Bu kez Ökkeş’i başka yoldan götürdü. Ökkeş, kentin öteki yörelerini de tanısın istiyordu. Uzun bir caddeye çıktılar. Bu cadde önceki cadde gibi kalabalık değildi, ama iki tarafı da ağaçlıktı. Hem yol da hayli genişti. Geniş yolda arabalar, son hızla gelip gidiyorlar, Ökkeş bu arabaların ardından şaşkınlıkla bakıyordu. Dayısının içi rahattı. Bu yolda kaldırımlarda da insan azdı. Ökkeş kimseye çarpmazdı. Böylece kabaklar, salatalıklar yerlere saçılmazdı. Çünkü Ökkeş, aşçının kapısından çıkar çıkmaz sepeti almak için direnmiş:

“Dayım dayım ben götüreyim,” demişti.

Sepeti omzunda, sırtında sarkan bohçasıyla Ökkeş, bir gezgine benziyordu. Yanından geçenler ona şöyle bir bakıyorlar, sonra yollarına devam ediyorlardı. Yol uzadıkça uzuyor, bitmek bilmiyordu. Amma da çok yol geçmişlerdi. Yol az daha ıssızlaşınca, Ökkeş:

“Dayı, İstanbul’a yaya mı gidiyoruz?” diye sordu.

Dayısı güldü:

“Hiç yaya olur mu Ökkeş, şu ilerideki ağaç kümesinden sola saptık mı, dar bir sokak geçeceğiz, ondan sonra garajın olduğu caddeye çıkacağız. Hem de garajın dibine...”

Ökkeş sevindi. Demek dayısı bu kenti çok iyi biliyordu. Sordu:

“Dayı İstanbul’un her yerini de biliyon mu?”

“Elbette. Kaç yıldır oradayım. Burada da çalışmışım, o yüzden burayı da iyi tanırım.”

Gerçekten dar bir sokaktan sonra çıktıkları cadde garaj caddesiydi. Çok yürümediler, iki yüz metre sonra garaja vardılar. Dayı, saatine baktı:

“Kırk beş dakika var,” dedi.

Oradaki kanepeye oturdular. Ökkeş, başka yerlere gitmek için otobüs bekleyen yolcularla, başka yerden gelmiş, boşalmış otobüslerin yolcularına bakıyordu. Demek kendi köyde, tarlada, bahçede koştururken bu insanlar geziyorlardı. Dayısına:

“Dayı, burası her zaman böyle kalabalık mıdır?” diye sordu.

Dayısı:

“Tabii,” dedi. “Her zaman kalabalıktır.”

“Niye insanlar hep gidip geliyorlar?”

“İşleri var.”

“Ühüüü, amma çok işi olan var ha!”

ÖKKEŞ KAPICI

Bir hamal, sırtına bavulları almış, ellerinde de sepetler, birinin ardından yürüyordu. Bir kadın, bir kucağına çocuğunu almış, öteki elinde ağır bavulu taşımaya çalışıyordu. Ökkeş birden kadının yanına koşarak:

“Ver bavulu ben taşıyayım teyze,” dedi.

Kadın, Ökkeş’in boyuna baktıktan sonra:

“Teşekkür ederim, sen taşıyamazsın,” dedi.

“Çocuğu taşıyayım?”

Kadın:

“Sağ ol!” dedi ve yine aynı şekilde bir yanına eğilmiş olarak, bavuluyla garaj kapısından dışarı çıktı. Karşı tarafta bir şoför yardımcısı, otobüsün kirlenen camlarını siliyordu. Bir çocuk da elinde bir yığın gazeteyle dolaşıyor:

“Gazete gazete!” diye bağıırıyordu.

Bunların tümü, Ökkeş’in görmediği şeylerdi. Ökkeş, nereye bakacağını bilemiyordu. Köyleri hiçbir zaman bu kadar kalabalık olmazdı. Sadece düğünlerde o zaman bile köy alanının yarısı kadar insan ancak toplanırdı. Düşündü, içinden:

“Bunların hepsine ev mi yeter?” dedi.

Dayısı, oralarda gezmekte olan kahveciye iki çay getirmesini söyledi. Kahveci az sonra tepsisinde iki çayla geldi. Ökkeş, çayı çok severdi, ama bu çay bardakları o kadar ufaktı ki, iki yudum çektikten sonra bitiverdi:

Dayısına:

“Dayı, bunlar bizi bülbül zannettiler ya,” dedi.

ÖKKEŞ KAPICI

Dayısı:

“Niye?” diye sordu.

“Baksana bardağa dayı, bülbül içse doymaz.”

Hele dayısının bu iki küçücük bardak çay için verdiği parayı görünce, Ökkeş’in aklı başından gitti:

“Amanin dayı, bu ne pahalı? Çay mi içtik baklava mı yidik?” dedi.

Az sonra buldukları kanepenin önüne kocaman bir otobüs geldi. Yan tarafında İstanbul diye yazıyordu. Dayısı, otobüsten inen şoför yardımcısına elindeki bileti gösterdi. Yardımcı:

“Evet, bu otobüs,” dedi. “Binin.”

Ökkeş, dayısından önce, kapıdan otobüse binmeye çalışıyordu ki, şoför yardımcısı Ökkeş’in elindeki sepeti ucundan yakaladı:

“Ver sepeti!”

Ökkeş bağırdı:

“Dayıı, kabaklar, hıyarlar...”

Şoför yardımcısı çekiyor, Ökkeş bir taraftan çekiyordu. Dayısı işe karışmasa Ökkeş dünyada sepeti vermeyecekti. Bir eliyle sepetin koluna, bir eliyle de kapının koluna yapışmış, boyuna çekiştiriyordu. Sonunda dayısı:

“Ver Ökkeş,” dedi. “Sepet için otobüsün özel yeri var.”

Ökkeş sepeti verdi. Yardımcı:

“Amma da çattık ha,” dedi.

ÖKKEŞ KAPICI

Ökkeş sepeti vermiş, ama bohçayı vermemişti. Bohçası yine sırtında bağlıydı. Dayısı, numaralara bakarak yerlerini buldu. Gerçi yerleri ön tarafta değildi, ama arkada da değildi. Dayısı, Ökkeş'i pencerenin yanına oturttu... Aman ne yumuşak koltuktu bu böyle? Ökkeş, ayaklarını istediği kadar uzatıyor, yine de karşıya ulaşamıyordu. Ne Osman Ağabey'in cipine, ne de o kasabadan kente geldikleri minibüse benziyordu. Hem pencereleri de kocamandı. Bakınca, her yeri görebiliyordu insan. Sanki, otobüsün içinde değil de, dışında gibiydi.

Ökkeş, gözlerini otobüsün tavanına dikeyiyor, dönüyor, arkasına bakıyor, ayağa kalkıyor ön tarafa bakıyordu, böyle kocaman otobüs görmediği için ağzı bir karışık açıktı kalıyordu. Ökkeş:

"Dayı, bunu kaç öküz çeker?" diye sordu.

Dayısı güldü:

"Hiç öküz olur mu Ökkeş? Bunun motoru var."

"Biliyom da dayı, acaba diyom kaç öküz çeker?"

Dayısı, "Bilmem," dedikten sonra, Ökkeş'in sırtındaki bohçasını aldı ve yukarıdaki bagaj yerine koydu.

Ökkeş'in çalınır falan diye ödü kopmuştu, ama dayısı:

"Hiç korkma," dedi. "Kimse almaz."

"Dayı, alırlarsa işliksiz kalırım."

"Korkma canım, öyle bir şey olmaz, ama olsa bile ben sana yenisini alırım."

Yolcular yavaş yavaş otobüse girmeye ve yerlerine oturmaya başlamışlardı. Ökkeş'le dayısının önüne kucağında çocuk bulunan bir adamla karısı oturmuşlardı. Çocuk, Ökkeş'e bakıyor, sonra da kafasını koltuğun arasından çıkararak gülüyordu. Ökkeş de ona gülüyordu.

Otobüs çalışmaya başlamıştı. İri bıyıklı bir şoför otobüsü çalıştırmış, sonra aşağı inmişti. Otobüsün yanında, yolcularını geçirmeye gelmiş insanlar vardı. Bu insanlar, birbirlerinin gözlerinin içine bakıyorlardı. Ne söyledikleri belli olmuyordu, ama dışarıdakilerin dudakları kıpırdıyor, belki de ayrılık zamanının geldiğinin üzüntüsüyle bir şeyler söylemeye çalışıyorlardı. Bir anda Ökkeş'in aklına, ninesiyle babası geldi. Köyden cip hareket ederken, ninesiyle vedalaşırken hiç ağlamamıştı. Karşıda, bir genç kızın ağladığını görünce, o da ağlamaya başladı.

Dayısı:

"Hoppala, niye ağlıyorsun Ökkeş?" dedi.

Ökkeş ağlayarak:

"Nenemden, bubamdan..."

"Ninenden babandan ayrılalı çok oldu, şimdi mi ağlıyorsun?"

"Şimdi aklıma geldi de..."

Yavaş yavaş ağlarken, birden hızlandırmış, iyiden iyiye ağlamaya başlamıştı. Dayısı:

"Sus oğlum Ökkeş, hiç ağlanır mı?"

"Otobos yürüsün susarım dayı."

“Oğlum şimdiden sussana...”

“Otobos hareket etmedi ya.”

Öndeki çocuklu kadın geriye dönerek:

“Kimden ayrılıyor?” diye sordu.

“Burada kimsesi yok, köyde babasıyla ninesi var da aklına gelmiş, ondan ağlıyor,” dedi.

Kadın, çıkardı, Ökkeş’e bir avuç fıstık içi verdi. Ökkeş, bir taraftan fıstık içini yiyor, bir taraftan ağlıyordu. Bereket az sonra, şoför yardımcısı yolcuları saydı, şoföre:

“Tamam,” diye bağırdı. Otobüs hareket etti de, Ökkeş ağlamasını kesti. Bu otobüs ne cipe benziyordu, ne de minibüse. Çok yaylı, çok yumuşak, çok rahattı. Ökkeş gittiklerinin bile farkına varmıyordu. Caddeleri geniş geniş kavisler çizerek dönen otobüs, az sonra anayola çıktı. Tüm hızıyla gitmeye başladı. Ökkeş:

“Dayı kanatlandık,” dedi.

Dayısı, onun yüzüne bakıp güldü.

Ökkeş:

“Hiç bitmese bu yolculuk.”

“Bıkarsın Ökkeş.”

“Bıkmam dayı. İnsan hiç yatakta uyumaktan bıkar mı? Yatak gibi, yorganı eksik.”

Ökkeş böyle söyleyince, dayısının aklına bu koltukların yatar koltuk olduğu geldi. Koltuğun yandaki koluna basarak Ökkeş’in koltuğunu devirdi. Ökkeş birden ne olduğunu anlamamış:

"Amanin," diye bağırmişti. "Dayııı, otobos mu yıkılıyor?"

Dayısı güldü:

"Nasıl şimdi?" dedi.

"Sahiden tam yatak oldu. Dayı be, yorgan da veriyorlar mı?"

"İlahi Ökkeş, yaz günü yorganı ne yapacaksın?"

Koltuğun yatması, Ökkeş'in kaykılması çok hoşuna gitmişti. Bir anda eşeklerini düşündü, Kürüklerini...

"Kürük'ün de üzerine böyle koltuk yaptırmalı. Sonra da bir yatırmalı koltuğu, eşeğin üzerine uyuya uyuya gitmeli."

Fikrini dayısına söyledi:

"Bir büyüyeyim dayı, eşeğin üstüne böyle bir koltuk yaptıracam."

Dayısı güldü. Ama Ökkeş ciddiye.

Şoförün önünde aynayı gördü:

"Bir de ayna asarım eşeğin boynuna..."

"Bir de direksiyon koy," dedi dayısı.

Ökkeş:

"Tamam," dedi. "Nereye kıvırırsan eşek oraya gider."

Dayısı gülüyordu.

"Bir de düdük," deyince, Ökkeş:

"Cık!" dedi.

"Ama düdüğü eksik kaldı Ökkeş..."

"Düdük istemez dayı."

"Niye?"

"Eşşegin düdüğü var ki, bol bol anırır. Aiiii aiiii aiiii!"

Şoför yardımcısı, baş taraftan başlamış, yolcuların avuçlarına kolonya döküyordu. Ökkeş:

"Dayı konukluğa mı geldik biz buraya?" dedi.

"Âdettir Ökkeş, kolonya verirler."

"Yemek?"

"Yemek vermezler. Ama şeker dağıtırlar."

Ökkeş, sırası gelince avcunu açtı, şoför yardımcısının döktüğü kolonyayı başına gözüne sürdü:

"Uf aman yakıyor," dedi.

Kolonya dökme işi bittikten sonra, birisi şoför yardımcısından su almak istedi. Ökkeş suyu paralı sanıyordu. Küçücük bardağa konmuş çaya, o kadar parayı veren insanlar, kim bilir bu kocaman şişe suyuna ne isterlerdi. Onun için Ökkeş, canı çok su istemesine karşın yine de dayısına:

"Su," diyemiyordu.

Dayısı:

"Su ister misin?" diye sorunca:

"Yaaa..." dedi.

"Ama beleş Ökkeş."

Ökkeş'in gözleri parladı:

"Beleş mi, öyleyse iki şişe dayı."

Dayısı, şoför yardımcısına söyledi. Yardımcı iki şişe su getirdi. Ökkeş çok susamıştı. Yediği köfte ve dolma onu susatmıştı. Şişenin birini hemen açtı.

"Oh, buz gibiymiş," dedi.

Sordu:

"Dayı bu şişeleri otobosun altından mı sarkıtıyorlar da böyle soğuyor?"

"Yoo, buzdolabı var."

"Hani o gazozcununkinden?"

"Evet."

Ökkeş şaştı. Otobüsün içinde buzdolabı? Sordu:

"Dayı memişhanesi de var mı?"

"Ha bak işte o yok. Yalnız ileride durur, o zaman inince çişini yaparsın. Yoksa çişin mi geldi?"

Çiş gelmişti iki şişe suyu içince. Dayısına:

"Yaaa..." dedi.

Otobüs düz yolda vınlıyarak ilerliyordu. Yolun iki kıyısında boş bırakılmış tarlalar, ekini toplanmış tarlalar vardı. Boş tarlalarda, yayılan hayvanların başındaki çobanlar, ellerini kaldırıyorlar, otobüse el ediyorlardı. Çok uzaklardaki dağların tepelerinde sanki bıçakla kesilmiş gibi yeşillikler, onların arasında mor mor noktalar vardı. Bu tepelerin üzerini kaplamış olan bulutlar, sanki yanlarına varılmayacak kadar uzaktaydılar. Otobüsün yukarıdaki camından içeriye sızan az hava bile, insanın yüzüne, göğsüne tatlı tatlı çarpıyor, bu sıcak yaz gününde insanları serinletiyordu. Ökkeş gömleğinin iki düğmesini çözmüş, göğsünü rüzgâra vermişti.

Dayısı:

"Aman hasta olursun Ökkeş," dedi.

Ökkeş, göğsünü düğümledi.

Otobüslerinin maşallahı vardı. Her aracı geçiyordu. En hızlı giden onlardı. Dayısı:

“Çok sürmez, dört saat sonra Ankara’da oluruz,” dedi.

Bir zaman sonra dayısı, başını koltuğa dayayarak uyudu. Ökkeş:

“Dayı hiç hiç uyan da etrafa bak,” dediyse de dayısı gözlerini açmadı.

Ökkeş’in hiç uykusu yoktu. Durmadan etrafı seyrediyordu. Köye döndüğünde arkadaşlarına anlatacağı çok şeyler vardı. Kocaman otobüsü, otobüsün koltuğunun koluna basınca yıkıldığını, otobüste kolonya verdiklerini, su dağıttıklarını, hepsini anlatacaktı. Hele, cipin birkaç katı hızla gittiğini söylerse kimsenin inanmayacağını biliyordu.

Ön koltukta, annesinin kucağında oturmakta olan çocuk, yine koltuk aralığından başını çıkarıyor, Ökkeş’e gülümsüyordu. Ökkeş de ona gülümsüyordu.

Nerelerden geçtiler, ne kadar zaman yol aldılar, bilmiyordu. Şoför yardımcısının sesini duydu.

Yardımcı:

“Sayın yolcular otobüsümüz bu benzin istasyonunda yarım saat mola verecektir. Yolcularımız gerekli ihtiyaçlarını görebilirler,” diyordu.

Otobüs yavaşlamıştı. Sağa döndü ve bir benzin istasyonuna girdi. Dayısı, otobüs ancak fren yapınca uyandı.

“Geldik mi Ankara’ya?” dedi.

Ökkeş:

“Yok dayı,” dedi. “Benzin yerine geldik.”

ÖKKEŞ KAPICI

Dayısı gerindi. Otobüs yolcuları bir bir iniyorlardı. Ökkeş'in canı hiç inmek istemiyordu, ama dayısı:

"Haydi biz de inelim, sen memiřhaneye gidersin," dedi.

Ökkeş, tuvaletin paralı olduğunu gürünce, şaştı.

"Niye o adama para verdin dayı?" diye sordu.

"Çiş etmek parayla."

"Amanin, şehir yerinde her bir şey para... Gözünü seveyim köyümüzün. Belli ki insan çişini de tutmalı."

Dayısı Ökkeş'e bir simit aldı. Sonra, dışarıdaki masalardan birine oturdular. Gelen garsona iki çay söyledi. Çaylar yine küçücük bardaklarda gelmişti. Ökkeş:

"Dayı, bardaklar gittikçe ufalıyor," dedi, "Orada içtiğimiz iki yudumluktu, bu bir yudumluk..."

Gerçekten de Ökkeş, iki çekişte bardaktaki çayı bitiriverdi. Simitini yemeye başladı. Benzin istasyonuna boyuna otobüsler geliyordu. Biri geliyor biri hareket ediyordu. Hepsinin de içi insanla doluydu.

Dayısı da çayını içtikten sonra, otobüslerine bindiler. Az sonra tüm yolcular yerlerini aldı ve otobüs hareket etti.

Çok sürmedi, dayısının uykusu yine geldi.

şoför plak çalmaya başlamıştı. Çeşitli türküler çalıyordu. Hem hoparlör, Ökkeş'in tepesinde olduğu için, türkü sesine ara sıra kendisi de katılıyordu.

Uzaktan Ankara gözük müştü. Daha doğrusu Ökkeş, gözüken yerin Ankara olduğunu bilmiyordu. Yolcular kıpırdanıp içlerinden biri:

“Ankara’ya geldik,” deyince Ökkeş deli gibi bağırdı:

“Dayıııı!”

Dayısı sıçrayarak uyandı.

“Geldik dayı, Ankara’ya geldik.”

Otobüs, kocaman bir caddeden, hızını azaltmış ilerliyordu. İki yanlı, kocaman kocaman yapılar vardı. Ökkeş bu yapılara bakıyordu: Öyle şaşmıştı ki, nasıl oluyordu da bu kocaman kocaman yapılar yıkılmadan, devrilmeden durabiliyorlardı.

“Dayı, yel yıkmaz mı bunları?” diye sordu.

Dayısı:

“A oğlum, bizim köy evleri gibi çerden çöpten mi bunlar? Bunlar betondan, demirden yapılmıştır, hiç yıkılmaz.”

“Aniii! Dayı, şu pencerenin çokluğuna bak.”

“Bir yapıda, sekiz, on, belki de yirmi, otuz aile oturuyor.”

“Vay aniiim vay. Peki dayı, bunlar eşeklerini nereye bağlıyorlar?”

“İlahi Ökkeş, bu evlerde oturanların eşekleri değil, otomobilleri vardır. Sabahları işlerine ona biner giderler, Otomobilleri olmayanlar, otobüslere biner giderler.”

Az daha gittiler. Garaja gelmişlerdi. Otobüs daha garaja girerken Ökkeş:

"Uy anam uy, bu ne çok otobos," dedi.

Şoför yardımcısı:

"Ankara yolcuları tamam. İstanbul yolcuları inmesinler, yarım saat sonra hareket ediyoruz."

Ankara'da inecek yolcular zaten hazırlanmışlardı. Önlerindeki çocuklu kadın ve kocası burada ineceklerdi. Adam, çocuğu kucacağına almış, kadın da öte berisini topluyordu. Otobüs durdu. Yolcuların bir kısmı indiler.

Ökkeş:

"Dayı, bizim kabaklar, hıyarlar?" dedi.

Dayısı:

"Hiç merak etme, bir şey olmaz," dedi.

"Ya yanlışlıkla birine verirse o adam?"

"Vermez, hiç kuşkun olmasın."

"Bilir değil mi, bu kabaklarla hıyarlar Ökkeş'in der."

"Tabii."

Yolcular indikten sonra şoför, otobüsü başka bir yere götürdü. Otobüsün boş yerlerine yeni yolcular gelmeye başladılar. Önlerine de iki adam oturdu.

Dayısı:

"Ökkeş, sana biraz çekirdek alıp geleyim," dedi.

"Aman dayı aşağıda kalırsın."

"Yok canım hemen gelirim."

Dayısı indi, ama Ökkeş'in akli gitti. Ya otobüs hareket eder de dayısı aşağıda kalırsa. Onun için, ne zaman şoför yardımcısı otobüsün içine çıksa:

"Emmi, dayım aşağıda ha," diyordu.

ÖKKEŞ KAPICI

Şoför biniyor, ona da öyle söylüyordu:

“Şoförcü emmi, dayım aşağıda ha?”

Şoför yerine oturunca, Ökkeş otobüs hareket ediyor sanıp yaygarayı bastı:

“Dayıım, dayım gitti, gelmedi.”

Şoför:

“Korkma oğlum, bekleyeceğiz dayını,” diyordu. Ama kime söylüyordu ki?

Ökkeş boyuna ağlıyordu. Başını, pencerenin üst yanındaki boşluktan çıkarmaya çalışıyordu, çıkarmayınca sesinin yettiği kadar:

“Dayıııı, yetiş dayııı!” diye bağıırıyordu.

Yardımcı Ökkeş’in yanına geldi. Başını okşadı:

“Bak,” dedi. “Dayın gelmezse hiç gitmeyiz, anladın mı?”

Ökkeş:

“Hı,” dedi ama yine ağlıyordu.

Az sonra dayısı geldi de ağlamayı kesti: Şoför, dayısına:

“Nerede kaldın kardeşim?” dedi: “Çocuk ağlaya ağlaya helva oldu.”

Dayısı, Ökkeş’in yanına yaklaştı:

“Helva mı oldun Ökkeş?” dedi.

“Pelte oldum dayı pelte.”

“Niye ağladın, ayıp değil mi?”

“Ya sen Ankara’da kalır, ben İstanbul’a gidersem?”

Dayısı, çekirdekleri Ökkeş’e uzattı. Ökkeş, bir tane çekirdeği ağzına attı, dişinin ucuyla kırdı:

ÖKKEŞ KAPICI

"Amanin çok da tazeymiş," dedi.

Ağlaması bir anda geçmişti.

Şoför yardımcısı elinde bir kâğıt yolcuları sayıyordu. Otobüsün arkasına dek yolcuları saydıktan sonra, şoföre:

"Tamam," dedi.

Zaten hareket saati de gelmişti. Otobüs geri geri, girdiği yerden çıktı, sonra burnunu kapıya vererek hızlandı. Az sonra garaj kapısından çıkarak, geldikleri yoldan gitmeye başladılar. "Dayııı, geri gidiyoruz," dedi Ökkeş.

"Yok oğlum İstanbul'a gidiyoruz."

Ökkeş bağırdı:

"Şoförcü emmi yanlış gidiyorsun!"

Dayısı Ökkeş'in ağzını kapamak istedi, ama başaramadı. Şoför güldü. Yardımcı Ökkeş'in yanına geldi:

"Sen hiç meraklanma delikanlı," dedi. "Sabaha karşı kendini İstanbul'da bil."

Otobüs şehirden çıkmıştı. Yine düz bir yolda tatlı bir vınlamayla ilerliyordu. Bir yığın araç gelip gidiyordu. Kamyonlar, otomobiller, otobüsler... Karşıdan kocaman kamyonlar bile küçücük gözüküyor, otobüsün yanına varınca dev gibi oluyorlar, sonra sert bir rüzgâr sesiyle birbirlerinin yanından geçiyorlardı. Ökkeş bazen otobüs sanki kendilerine çarpacakmış gibi korkuyor, karşıdan gelen araba tam otobüslerinin yanına yaklaşınca geri çekiliyordu.

Çekirdeği yemiş, yine susamıştı. Dayısı uyuyordu. Onun için kendisi kalktı, şoförün yanında oturmakta olan yardımcısının yanına gitti:

"Emmi, yüreğim yandı," dedi.

Şoför:

"Merak etme söndürürüz," dedi.

Yardımcısına seslendi:

"Çocuğa bir su getir."

Yardımcısı su getirmek için yerinden kalkınca, şoför:

"Otur oraya otur," dedi.

Ökkeş, korka korka en öndeki koltuğa oturdu.

Şoför:

"Adın ne senin?" diye sordu.

"Ökkeş."

"Niye gidiyorsun İstanbul'a, gezmeye mi?"

"Yoo kapıcı olacağım. Dayım kapıcı da..."

Ön taraf beşik gibi sallanıyordu. Bu sallanma Ökkeş'in hoşuna gitti. Yardımcı, suyu getirmişti. Ökkeş, otobüsün en önünde, elinde buz gibi su şişesi, hiç unutmuyacaktı bunu. Köye vardığında arkadaşlarına:

"Ben o kocaman otobüsün en önünde oturdum, şoförcü emmiyle de konuştum," diyecekti.

O zaman arkadaşları soracaktı:

"Korkmadın mı Ökkeş?"

"İii, ne korkması, su bile içtim."

"Vaş!"

"Vaş ya..."

Şoförün de o yaşlarda bir oğlu vardı. Onun için Ökkeş'i hep orada oturttu. Ara sıra Ökkeş'le konuşarak, ona köylerini, anasını, babasını sordu. Ökkeş, ona anasının olmadığını söyledi.

Gittikçe hava kararıyordu. Önlerinden gelen arabalar, küçük ışıklarını yakmışlardı. Çok uzaklarda, yerle göğün birleşmiş gibi gözüküğü yerde, tatlı bir kızılık akşamı müjdeliyordu. Yolun iki kıyısındaki tarlalarda, acele acele ahırlarına götürülmekte olan hayvanlar vardı. Benzin istasyonları alı, yeşilli ışıklarını şimdiden yakmışlardı. Her benzin istasyonu, çok uzaklardan sanki bir şehir gibi gözüküyordu. İnsan bu şehir zannettiği şeyin yanına yaklaşınca, benzin istasyonu olduğunu anlıyordu. Ökkeş için yepyeni bir şey başlamıştı. Şimdiye dek hiç gece arabaya binmemişti. O, arabanın birer ok gibi uzanan ışıklarını merak ediyordu.

Az sonra iyice karanlık basınca şoför arabanın lambalarını yaktı. Her şey gözüküyordu. Önlerinden giden arabaların kırmızı ışıkları çok uzaklarda yanar döner böceklere benziyordu. Dönemeçlerde, ileriden bir arabanın geldiği ışığından belli oluyordu. Işıklar, ok gibi dağlara doğru yayılıyor, o zaman şoför arabayı yavaşlatarak karşıdan gelen aracın dönemeçten çıkmasını bekliyordu. Hava da biraz serinlemişti, ama insanı üşütmüyordu.

Ökkeş'in dayısı bir fren anında uyanmış yanında Ökkeş'i göremeyince çok korkmuştu. Ancak onu, şoförün yanındaki koltukta görünce, çok sevinmişti.

ÖKKEŞ KAPICI

Yolcuların hemen hemen hepsi koltuklarını yatırmışlar, uykuya dalmışlardı. Hatta şoför yardımcısı bile, arkada kendine boş bir koltuk bulmuş, orada uyuklamaya başlamıştı. Koca otobüste bir Ökkeş, bir de şoför uyanıktı. Sanki, ikisi birden sürüyorlardı arabayı... Araba hangi yana dönecekse, Ökkeş de şoförle birlikte elini kıvrıyor, kornaya basacağı zaman, o da önündeki demire basıyordu. Ara sıra da:

“Buuuuuuur,” diye araba gibi ses çıkarıyordu.

Şoför Ökkeş’e:

“Sen türkü çığırmasını bilir misin?” diye sorunca

Ökkeş:

“Hiç bilmez miyim?” dedi.

Ve hemen ardından türkü söylemeye başladı:

“Koyun gelir yata yata

Çamurlara bata bata

Gelin Ayşe suya gitmiş

Yosunları tuta tuta...”

Ökkeş, o türküyü bitirdi, başka bir türküye geçti. Onu da bitirince:

“Daha söyleyeyim mi şoförcü Emmi,” dedi.

Şoför:

“Elbette, bu yol nasıl bitecek?” dedi.

“Benim türkümle mi bitiyor?”

“Elbette.”

“Öyleyse hızlı türküden söyleyim de, tez tüken-sin yol,” dedi.

“Kekliği düz ovada avlarlar” türküsünü söylemeye başladı.

“Aman keklik, canım keklik, öt keklik aman!”

Ökkeş’in böyle söylemesiyle yolcular da uyanırlar. Otobüsün içi bir anda düğün evine döndü.

Ökkeş o kadar güzel keklik gibi ötüyordu ki, dinleyenler gülmekten kırılıyorlardı.

Bir süre daha böyle yol aldılar. Yine yolcuların başları yanlarına düştü, yine otobüsün içi derin bir sessizliğe gömüldü. Gecenin hayli ilerlemiş bir saatinde artık otobüsün kendi gürültüsünden başka hiçbir ses duyulmuyordu. Ökkeş, kendi kendine hiç uyumayacağına söz vermişti ama dayanamadı.

Otobüsün tatlı homurtusu, sonunda Ökkeş’i de uyutmuştu.

O şimdi rüyasında, köyde değirmenin yalağında. Soyunmuş, eline tasını almış, başından aşağı su döküyordu. Yaramaz arkadaşları, o suyu dök-tükçe, geliyor, üzerine toz toprak atıyorlardı. Ökkeş, kızıyor, bağılıyor, tam tozları temizlediği anda, ağacın arkasından çıkan Recep, bir avuç tokuzu Ökkeş’in ıslak vücuduna yapıştırıyordu. Ökkeş, yıkandığı yerden ona tas tas su serpiyordu, ama Recep bir anda kaçıp, ağaçların arasında kayboluyordu. Bazen, acı bir frenle uyanıyor, yolda uzayıp giden bir ışık kümesi görüyordu. Bazen ışık kümesi çoğalıyor, bir benzin istasyonu oluyor, bazen bu ışık azalıyor, önde giden bir kamyonun iki kırmızı lambası oluyordu.

ÖKKEŞ KAPICI

Bir ara Ökkeş, şoförün sesiyle uyandı:

"Geçmiş olsun," diyordu şoför.

Otobüs durmuş, yolcular ayağa kalkmışlardı.

Ökkeş birden:

"Dayı!" diye bağırdı.

"Buradayım Ökkeş."

"Kabak, hıyar sepeti dayı..."

"Unutmadım, alırsız."

Şoför Ökkeş'e:

"Ee, hadi güle güle bakalım Ökkeş," dedi.

Ökkeş de ona:

"Hoşça kal," dedi.

*

Ökkeş, İstanbul toprağına ayak bastı. Basmasıyla:

"Uf anam," dedi. "Dayı burası Ankara'dan da büyük. Bu ne çok otobos?"

Sepeti dayısı almıştı. Ökkeş, bohçasını yine sırtına bağlamıştı. Aman ne kalabalıktı bu böyle?

Yoldan karşıya geçmenin olanağı yoktu. Bir otobüs, onun ardından bir kamyon, kamyonun ardından bir minibüs Ökkeş:

"Karşıya mı geçeceğiz dayı?" diye sordu.

Dayısı:

"Evet," dedi.

"Yandık dayı, burada kaldık, geçemeyiz."

"Hiç korkma. Ben uçalım dedim mi uçarız."

Ökkeş anlamadı:

"Burada karşıdan karşıya geçmek için insanlar uçuyorlar mı dayı?" diye sordu.

Dayısı:

"Yok canım yani hızla karşıya geçeceğiz, demek istedim."

Az sonra iki otobüs arasındaki boşluktan yararlanarak karşıya geçtiler. Orada duran dolmuşlardan birine bindiler. Ökkeş bir tuhaf olmuştu. Ne çok arabaydı bu böyle. Hele o trafik polisi. Yine elleri kolları havada, düdüğü ağzında öttürüp duruyordu.

Ökkeş:

"Dayı," dedi. "Yarış mı var?"

"Niye Ökkeş?"

"Hepsi vız vız gidiyor."

Dayısı güldü:

"Burası İstanbul Ökkeş," dedi. "Burada herkesin işi aceledir."

Ökkeş'in yine eşiği aklına geldi. İçinden:

"Vay anam, bizim Kürük burada olsa ya aklını kaçıtırır, ya da anıra anıra dağlara kaçar," dedi.

Bindikleri dolmuşun her yanından arabalar gelip geçiyordu. Dolmuşun şoförü, kolunun birini dışarıya çıkarmış, tek eliyle kahvede tavla oynayanlar gibi arabayı sürüyordu. Ökkeş:

"Dayı, bu adam öküz arabası mı sürüyor?" dedi.

Dayısı:

"Niye?" diye sordu.

"Baksana dayı, türkü bile söylüyor."

"Ha hiç korkma, İstanbul'un şoförleri, tek elle riyle değil, göbekleriyle bile sürerler arabayı."

Ökkeş:

"Amanin," dedi.

Yüreği ağzına geldi. Yanlarından çıkan bir arabayla burun buruna gelmişlerdi. Kendi şoförleri kazık bir fren oturtmuştu. Ökkeş'in kafası cama çarpmıştı. Ökkeş:

"Dayı, sıkı tutunmalı," dedi. "Sonra kelleden pekmezi akıtacağız."

Aksaray meydanına geldiklerinde, Ökkeş artık nereye bakacağını şaşırılmıştı. Bir yığın yol bu kavşakta toplanıyor, kavşağın altından üstünden, sağından solundan vızır vızır arabalar gidip geliyorlardı.

Ökkeş:

"Dayı benim başım döndü," dedi.

"Minibüsten mi?"

"Yok dayı, gelip geçen arabalardan."

Dayısı:

"Şimdi karşıya geçeceğiz Ökkeş, oradan otobüse bineceğiz," dedi.

Ökkeş şaşkın şaşkın:

"Dayı, hiç çayır çimen yok burada," diyordu.

"A Ökkeş, ne arasın çayır çimen burada?"

"Amanin dayı, toprak da yok."

"Oğlum burası İstanbul, bir karış toprağında bile ev vardır, dükkân vardır. Yoksa sevmedin mi burasını?"

"Hiç sevmez olur muyum dayı?"

"Haydi şimdi, şu araba geçince, hop uçacağız!"

"Kanatsız uçak olduk."

"Haydi Ökkeş..."

"Amanin dayı ne oldu?"

"Karşıya geçeceğiz!"

Dayısı Ökkeş'in elinden tuttu. Uçar gibi karşıya geçtiler. Tam karşıya varacakları anda yanlarından bir araba vız! diye geçti: Ökkeş'in ödü koptu.

"Amanin dayı, ölüyordum," dedi.

Ökkeş, birden elini başına götürdü:

"Dayııı," diye bağırdı. "Dayı biz uçacağımıza şapkam uçmuş." Ökkeş, az önceki arabadan kaçayım derken şapkasını kafasından uçurmuş, şapka gitmiş, yolun ortasına konmuştu. Ökkeş şapkasını görünce:

"Aha, dayı," dedi.

Dayısı onu elinden yakaladı:

"Ne yapıyorsun Ökkeş?" dedi. "Gelir arabanın biri çarpar."

"Şapka dayı şapka."

Ökkeş ağlamaya başlamıştı. Dayısı:

"Dur ağlama alırız," dedi.

Ama arabaların ardı arkası kesilmiyordu ki. Şap-kayı ilk kez bir taksi çiğnedi. Ökkeş, sanki kendisi çiğnenmiş gibi haykırdı:

"Dayıııı!"

Şapkasına koşmak istiyordu, ama dayısı bırakmıyordu, ikinci kez, kocaman bir otobüs çiğnedi

şapkayı. Ökkeş, sanki bu kocaman tekerlekli otobüsün altında kalan kendisiymiş gibi bağırdı. Onun ardından kocaman bir çöp kamyonu çiğnedi geçti. Ökkeş ciyak ciyak bağıırıyordu, ama şapkasına kavuşamıyordu. Sonunda dayısı, bir sıçrayışta koştu, pestil gibi olmuş şapkayı aldı geldi. Ökkeş şapkasını eline aldı:

“Uy anam şapkam, uy anam şapkam,” diye ağlamaya başladı.

“Yenisini alınız, ağlama,” dedi dayısı.

Ökkeş şapkasını düzeltmeye çalışıyor, ama şapka bir türlü düzelmeyordu. Yan tarafı yırtılmıştı. Otobüs gelmişti. Dayısı:

“Haydi,” dedi.

Otobüsün içi o kadar doluydu ki, insanların yarısı otobüsün kapısının dışına sarkmışlardı. Dayısı:

“Haydi Ökkeş,” dedi.

Ökkeş, bu dolu otobüsün içine nasıl gireceklerini bilemiyordu. Dayısı atlamış, kendisi aşağıda kalmıştı. Dayı, diye çırpınır gibi otobüsün arka tarafına kendini attı.

Bir tos vurdu, iki insan açıldı, bir tos daha vurdu, iki insan daha açıldı. Dayısını buldu.

“Dayı,” dedi, “Öğrendim binmesini.”

Dayısı:

“Nasıl?” diye sordu.

“Kolay, tos vura vura bineceksin.”

Ökkeş’in bir yanı gördüğü yoktu. Önü arkası, sağı solu hep insandı. Sanki, insanla doldurulmuş bir

küfenin en dibindeydi. Otobüs bir fren yapıyor, bir insan yığını hop öne, otobüs bir hareket ediyor, insan yığını hop arkaya yığılıyordu.

Ökkeş bağırdı:

“Dayı ayran gibi çalkalanıyoruz ha...”

Bir ara birinin ayağı sepetin içine girince, Ökkeş yine bağırdı:

“Kabak!”

Adam kızdı:

“Bana mı diyorsun?” dedi.

Ökkeş bu kez:

“Hıyar!” diye bağırdı.

Araya dayısı girdi:

“Sepetin içinde kabakla salatalık var da...”

Bunun üzerine adam kızmaktan vazgeçti. Otobüs bir durarak, bir ilerleyerek gidiyordu. Ökkeş’in gözünde çok büyüttüğü İstanbul demek ki buydu.

“Dayı,” diye sordu. “Her zaman böyle mi olur bu otoboslar?”

“Akşamüzerleri ve sabahları böyle olur.”

Ökkeş:

“Amanin,” dedi.

Belediye otobüsü az sonra Karaköy’ü geçmiş, Beşiktaş’a doğru gidiyordu. Ökkeş’in dayısı, Beşiktaş’ta bir apartmanda kapıcıydı. Belki Ökkeş, geçtikleri yerdeki yapıları görse, ucundan kulağından denizi görebilse mutlu olacaktı, ama sağı solu, her yanı insanla doluydu. İnsanların ortasında, küçücük boyuyla kalakalmıştı.

Beşiktaş'a geldiklerinde dayısı:

"Haydi bakalım Ökkeş iniyoruz," dedi.

İnmek o kadar kolay olmadı. Gerçi Ökkeş öğrenmişti, tos vuruyor, geri çekiliyor, kendisine yol açıyordu, ama sırtındaki bohça iki adamın arasına sıkışmıştı. Gitmek istiyor, gidemiyordu. Sonunda bohçayı kurtardı ve aşağıya indi. Dayısı:

"Ökkeş," dedi, "İnsanlara lütfen demelisin, öyle tos vurmakla yol açılmaz."

Ökkeş:

"Peki dayı," dedi.

Kocaman bir alandı burası. Önünde deniz, ardında kocaman binalar ve bir çarşı... Ökkeş'le dayısı çarşının içine daldılar. Balıkçılar, bisiklet satan dükkânlar, bankalar vardı. Az ileride sebzeçiler en güzel sebzeleri, en taze yemişleri bağırarak satıyorlardı. Onlar değil, de en çok balıklar Ökkeş'i ilgilendirmişti. Balıkçılıktan az çok anladığı için, balıkların yanında durmuş, onlara bakmıştı. Balıkçı da hemen kesekâğıdıyla yanına yaklaşarak:

"Bir kilo mu olsun delikanlı?" diye sordu.

Ökkeş:

"Yok yok," dedi. "Bakıyordum emmi."

Dayısı, Ökkeş'in elinden yakaladı. Sol tarafta bir sokağın içine saptılar. Kocaman apartmanlar bir sıra uzanıyordu.

Ökkeş:

"Dayı, bunlar ne büyük böyle?" dedi.

Dayısı:

"Ya işte, bu apartmanlardan birinin kapıcısı da dayın," diye yanıt verdi.

"Kapıcı ne iş görür dayı?"

"Kapıcı, her sabah daireleri dolaşır."

"Hükümet konağı?"

"Yok canım, bu apartmanlardaki her eve daire denir. Sabahları her dairenin zilini çalarım."

"Ha ben gördüm ondan, şöyle bişi var, basıyor-sun zırlıyor."

"Tamam ondan işte... Ona basarsın, evin hanımı ya da başka biri çıkar, ona ne istediklerini sorarsın, elinde bir defter, birer birer yazarsın. Ondan sonra gider çarşıdan alır gelirsin."

Ökkeş:

"Tamam dayı," dedi. "Bundan sonra ben dolaşırım."

Dayısı da:

"Zaten ben seni ne için getirdim?" dedi. "Elbette bu işlerde bana yardım edeceksin. Seni seveceklerini sanıyorum."

Apartmana yaklaşmışlardı. Apartmanlarının adı Gül Apartmanıydı. Apartmanı yapan kişi, burada oturanların yüzü her zaman gülsün diye bu adı koymuştu.

Dayısı:

"Tamam, işte bu apartman bizimki," dedi.

Apartmanın karşısındaki bakkal:

"Oooo hoş geldin!" dedi.

Ökkeş'in dayısı, bakkalın yanına dek giderek:

"Hoş bulduk!" dedi.

Ökkeş'i gösterdi:

"Benim yeğenim olur."

Bakkal:

"Ha çok iyi, çok güzel," dedi.

Dayısı, Ökkeş'e bakkalı göstererek:

"Bak işte Ökkeş," dedi. "Bundan böyle apartmanın alışverişini bu bakkaldan yapacaksın."

Apartment kapısından içeri girdiler. Dayısı orada bir zile bastı, sonra merdivenleri inmeye başladılar. Bodrum katında oturuyorlardı. Kapıyı Ökkeş'in yengesi açtı, birden:

"Amanın Ökkeş de gelmiş," dedi.

Ökkeş'e sarılarak onu öptü. Dayısına:

"Başın sağ olsun!" dedi.

Ökkeş'in dayısı, karısına:

"Sen sağ ol!" dedi.

Yengesi sepeti aldı. Ökkeş hemen sepetin içindkileri çıkarmaya başladı.

"Yenge," dedi. "Bilsen bu hıyarları, bu kabakları getirmek ne zor oldu, yolda içine bile bastılar."

Yengesi:

"Sanki geleceğinizi bilmişim gibi çok güzel bir çorba yapmışım," dedi.

Hemen sofrayı kurdu. Dayısı bu arada sordu:

"Herhangi bir şey olmadı ya?"

Yengesi:

"Yok," dedi. "Ben her işe koştum. Yalnız altıncı dairede oturanların muslukları mı ne bozulmuş onu

yapamadım. Onlar da bana bu sabah söylediler. Çorbanı içtikten sonra istersin bir çıkiver de bak."

Dayı:

"Olur," dedi.

Yenge, köyden haberler sordu. Dayısı, sorulara bir bir karşılık verdi. Son olarak da:

"Ökkeş'in ninesiyle babası da çok iyiler," dedi.

Ökkeş, pencere arıyordu ama göremiyordu.

"Dayı," dedi. "Hiç penceremiz yok mu?"

Dayı:

"Yok," dedi.

İçerinin lambası hep yanıyordu.

Dayısı Ökkeş'e:

"Haydi bakalım Ökkeş, şimdi sana asansörün nasıl kullanılacağını öğreteceğim."

Ökkeş kalktı, ağızını yıkadı. Dayısının ardına düştü. Asansörün başına gelmişlerdi. Orada bir yığın düğmeler vardı.

Dayısı:

"Bak," dedi. "Şu düğme, çağırma düğmesidir. Nerede olursan ol, bu düğmeye bastın mı, asansör hemen gelir."

Ökkeş:

"Adam mı?" diye sordu.

"Yok Ökkeş, asansör adam değildir. Bir kapalı kutu. O kutunun içine insanlar binerler, kutu tutar onları istediği kata çıkarır."

Dayısı, çağırma düğmesine bastı. Az sonra asansörün ışığı yandı.

"Tamam, şimdi içine girebiliriz."

Dayısı kapıyı açtı. Ökkeş o daracık yere girince korktu:

"Dayı, dikilmiş tabut gibi."

"Şimdi biz altı numaraya çıkacağız değil mi, altı numara ikinci kattadır. Bu kata zemin kat derler, ondan sonra bir gelir, ondan sonra iki. Her katta iki daire vardır. Şimdi şuradaki numaralardan ikiye basacağım ve asansör bizi ikinci kata götürecektir."

"Orada bizi karşılayacaklar mı?"

"Niye?"

"Tutup içinden çekip çıkarmak için."

"Yoo, kapısını açıp çıkacağız."

Ökkeş ağlamaya başladı.

"Otomatik. Ya otomatik emmi bizi içerde tutarsa!"

"Oğlum Ökkeş, otomatik, yani aygıt otomatik. Otomatik diye bir adam yok. Sen hiç korkma. Bak şimdi düğmeye basıyorum."

Ökkeş gözlerini kapamıştı, ama dayısı ellerini gözlerinden çekti.

"İyi bak," dedi.

İki numaralı düğmeye bastı, asansör birden sarsılarak yürümeye başladı.

"Amanin dayı, gidiyor muyuz?"

"Çıkıyoruz elbette."

"Hani ağaçlar, mağaçlar geçmiyor?"

"Oğlum bunun her yanı kapalı."

Ökkeş'in yüreği güm güm atıyordu, Az sonra asansör duruverdi, dayısı kapıyı açtı.

Ökkeş'e:

"Bak, geldik bile," dedi.

Ökkeş şöyle bir bakındı.

"Yok dayı, asansör bize oyun etmiş, aynı yerdeyiz."

Dayısı güldü:

"Burada sahanlıkların hepsi aynıdır," dedi.

"Dayı şimdi burası sahanlık mı?"

"Evet sahanlık."

"Sahan mı koyarlar buraya?"

"Yok canım, adı öyle."

Ökkeş'in dayısı, hemen karşıda, altı numara yazan dairenin ziline bastı. Kapıyı bir kadın açtı.

Açmasıyla birlikte Ökkeş'in zıplaması bir oldu.

"Amanın," dedi.

Ökkeş, o güne dek hiç öyle kafa görmemişti.

Kadının kafasında bigudiler vardı. Saçının bir yanı kel gibiydi, bir yanı ise bigudilerle toplanmıştı.

Kadın:

"Haa geldiniz demek," dedi. "İyi ki geldiniz, şansa bakın bizim de bu sabah musluğumuz bozuldu. Aman Hıdır Efendi, şunu bir sağlam yapıver."

Ökkeş'in dayısı ayakkabılarını çıkardı, Ökkeş de çıkardı. Kadına Ökkeş'i göstererek:

"Yeğenim," dedi. "Bir ay kadar burada kalacak."

"Haa öyle mi?" dedi kadın.

Ökkeş, yürüyordu mutfaktan yana, ama gözü hep kapıdaydı. Kendi kendine:

“Zavallı, bu kadının kafasından mutlaka zoru vardır.”

Çünkü köylerindeki Deli Hatçe de böyle saçına teller, çaputlar bağlar, öyle gezerdi. Dayısı musluğ u sökerken, fısıltıyla.

“Dayı,” dedi. “Bu kadın deli mi?”

“Yoo, niye sordun?”

“O kafasındaki şeyler ne?”

Dayısı güldü:

“Saçlarını toplamış. Az sonra tarayınca saçları dalgalı olacak.”

“Haaa!”

Ökkeş dayısına yardım ederken mutfağı inceliyordu. Bu mutfak hiç kendilerinin taşlığına benzemiyordu. Öteki odada kocaman bir taş vardı. Ninesi yemeği bu taşın üzerinde pişirirdi. Hele kış gelince, yemeği odanın içinde, ocağın başında yapardı. Oysaki bu mutfağın her yana bembeyazdı. Karşıdaki raflarda çeşitli kavanozlar, içlerinde reçeller vardı. Bir tarafta da kocaman buzdolabı duruyordu.

Ökkeş:

“Dayı,” dedi. “Ne büyük mutfak böyle?”

Dayısı işini bitirmişti. Ev sahibi kadın, mutfağa geldi, musluğa baktı:

“Çok teşekkür ederim,” dedi.

Dayısı gerçi saçları dalgalansın diye öyle yapmış demişti, ama Ökkeş ne olur ne olmaz diye hep ka-

dının yanından uzak durdu. Sahanlığa çıktılar, asansöre yaklaştılar. Dayısı:

“Şimdi sen çağır bakalım,” dedi.

“Kimi?”

“Asansörü.”

Ökkeş bağırıverdi:

“Asansör gel, dayım çağırıyor.”

Dayısı:

“Hiiiiş,” dedi. “Dairedekileri rahatsız edeceksin. Ben sana nasıl öğretmişim? Şimdi hangi düğmeye basacaksın?”

Ökkeş:

“Haaa!” dedi. Düğme tablosunun başına geçti.

“Buldum,” diye bağırdı. “Aha şuna basacağım.”

“Bas hadi...”

“Korkarım.”

“Korkacak bir şey yok.”

“Ya beni içine çekerse?”

“Korkma bas.”

Ökkeş düğmeye bastı. Az sonra içerinin lambası yandı. Asansör gelmişti. Kapısını açtılar ve içine girdiler. Dayısı sordu:

“Şimdi nereye basıyorsun?”

Ökkeş:

“Yere,” dedi.

“Hayır bu tabloda nereye basacaktın?”

“Hepsine mi basacağım?”

“Biz nereye ineceğiz?”

“Dayı, biz uçak mı olduk?”

ÖKKEŞ KAPICI

"Oğlum şimdi biz zemin kata inmeyecek miyiz?"

"Tamam, kat zeminine ineceğiz."

"Bak işte şuraya basacaksın. Z yazıyor, buraya. Basalım."

"Aman dayı dur!"

"Niye?"

"İpi mipi kopar, biz varsa merdivenden inelim."

Dayısı zemin katın düğmesine basmıştı bile. Asansör sarsıldı. Az sonra durdu. Ökkeş kapıyı açtı, dışarı çıkmasıyla asansöre girmesi bir oldu. Dayısı:

"Ne oldu?" diye sordu.

"Yanlış gelmişiz dayı, aşçı dükkânının karşısına çıkmışız."

"Oğlum hiç olur mu?"

Dayısı kapıyı açtı. Gerçekten karşısında bir aşçı çırağı, elinde yemek tepsisiyle duruyordu.

"İlahi Ökkeş," dedi. "Bu aşçının çocuğu, kim bilir hangi kata yemek götürüyor."

Ökkeş şaştı:

"Amanın," dedi. "Dayı yimek pişirmezler mi burda. Ahşıdan mı yerler?"

"Çok işi olanlar pişirmez, aşçıdan yerler. Aşçıya telefon ederler, o da yemek getirir."

Ökkeş, kendi bodrum kattaki dairelerinin yolunu öğrenmişti. Hemen indi ve zile bastı. Yengesi kapıyı açtı. Açar açmaz da:

"On iki numara çağırdı," dedi.

Dayısı içeri girmeden, Ökkeş'i omzundan yakaladı:

"Şimdi beşinci kata çıkıyoruz," dedi. "Haydi çağır bakalım asansörü."

"Aşçı başı gitti, gelmez."

"Sen çağır oğlum gelir."

"Sonra aşçı başı beni döver. Niye beni geri aşağı indirdin diye..."

"Asansör onu istediği kata bırakmadıktan sonra geri dönmez, haydi sen git çağır, ben geliyorum."

Ökkeş, asansörün başına geldi. Hangi düğmeye basacağını unuttu. Bire bastı, sonra ikiye...

"Hayır, bu değildi," dedi beşe bastı.

"Bu da değildi," dedi imdata bastı.

"Yok yok o da değil," dedi. Hepsine birden bastı.

Sonra beklemeye başladı. Az sonra ışık yandı. Ökkeş kapıyı açınca:

"Aniii," diye bağırdı.

Aşçı, elinde tepsiyle duruyordu.

İşini bitirmiş, gidiyordu. Ökkeş asansöre girdi. Artık orada tek başına kalmıştı:

"Amanin!" diye bağırdı, ama sesini kime duyuracaktı...

Düğmenin birine bastı. Asansör yürüdü. Ökkeş'in korkudan dudakları titriyordu. Nereye çıktığını, nereye gittiğini bilmiyordu. Kendini boşlukta uçuyor sanıyordu. Asansör bir yerde durdu. Ökkeş korkarak kapıyı açtı, sakallı bir adam asansörün ka-

ÖKKEŞ KAPICI

pısının önünde duruyordu. Kılığı da bambaşkaydı.

“Amanin nereye gelmişim!” dedi.

Kapıyı kapattı, başka bir düğmeye bastı. Asansör hareket etti, az sonra yine durdu. Ökkeş korkarak kapıyı açtı. O da nesi, bu kez karşısında saçları kabarmış, sanki tavus kuşu gibi bir kadın duruyordu. Ökkeş kapıyı kapatıverdi:

“Amanin, yer şimdi beni. Nereye gelmişim ben?” dedi.

Başka bir düğmeye bastı. Bu kez asansör başka bir yerde durdu. Ökkeş kapıyı yavaşça açtı, çıktı. Kimsecikler yoktu. Çok karanlıktı. Sağa baktı, sola baktı, kimseyi göremedi. Asansörün kapısına gitti, ışık yok olmuştu. Kapıyı açmaya uğraştı, kapı açılmadı. İşte o zaman:

“Amanin, İstanbul’un içinde kayboldum,” diye bağırılmaya başladı.

Hem ağlıyor, hem de bağırıyordu. Az sonra, daire kapılarından biri açıldı. Bir kadın çıktı, sahanlığın elektriğini yaktı.

Kadın:

“N’oldu, niye ağlıyorsun küçük?” diye sordu.

Ökkeş:

“Kayboldum deyze, İstanbul’da kayboldum,” dedi.

Kadın sordu:

“İstanbul’un neresinde oturuyorsunuz?”

“Bilmem ki deyze, dayım vardı burada, bir yerde kapıcıydı.”

ÖKKEŞ KAPICI

"Hangi apartmanda?"

"Bakkalın karşısındaki apartmanda..."

"Hemen hemen çoğu apartmanın karşısında bakkal olur. Sen buraya nasıl geldin?"

"Şu şekilde geldim. Bindim içine, önce bir sokağa çıktığı, sonra başka bir sokağa..."

"O asansör mü?"

"Hı! Dayım bana git çağır gel, dedi. Ben de çağırdım."

"Kimi?"

"Hasan Emmi'yi."

"Hasan mı?"

"Yani işte o şeyi. Ben çağırdım."

"Evet?"

"Aşçı geldi."

"Aşçı mı? Senin dayının adı ne?"

"Hıdır."

"Karısının adı?"

"Güllü."

Kadın güldü:

"Sen bizim apartmanda oturuyorsun, gel."

Ökkeş'i asansörün yanına götürdü. Çağırma düğmesine bastı. Asansör gelince, Ökkeş'i içine bindirdi. Z harfine bastı ve kapıyı kapadı.

Ökkeş'in ödü kopuyordu. Bakalım şimdi karşısına kim çıkacaktı? O sakallı adamdan da, tavus kuşu kadından da ödü kopmuştu. Az sonra asansör durdu. Ökkeş kapıyı açtı.

"Amanin dayını!" diye bağırdı.

Dayısı:

"Maşallah Ökkeş," dedi. "Bak hemen öğreniverdin. Çıkıp iniyorsun."

"Maşallah! Ne çıkıp iniyorum ya dayı."

"Bas şimdi bakalım beş numaraya, yukarıya çıkıyoruz."

Asansör hareket etti, beşinci katta durdu. On iki numaralı dairenin düğmesine Ökkeş bastı. Küçük bir kız çocuğu çıktı:

"Hıdır Amca annem maydanoz istiyor," dedi.

Ökkeş'in dayısı:

"Peki," dedi.

Ökkeş'le yine aşağıya indiler. Birlikte çarşıya gittiler. Hıdır'a karısı başka dairelerin isteklerini de yazdırmıştı. Ökkeş'in dayısı, elindeki listeden bakarak ısmarlanan şeylerin hepsini aldı, sepete doldurdu. Ökkeş:

"Ver yükleneyim dayı," dedi.

Dayısı:

"Yo yo çok ağır, sen ekmek sepetini yüklenirsin."

Fırına geldiler. Fırıncı sepete ekmekleri doldurmaya başladı. Ökkeş, ekmek sepetini sırtına vurdu, apartmana geldiler. Dayısıyla, dairelerin istediklerini dağıttılar. Ökkeş böylece daha ilk günden asansör nasıl kullanılır öğrenmişti. Hatta akşamüzeri, yedi numaralı dairenin zili çalınca, Ökkeş bir başına asansörü çağırdı, üçüncü kata çıktı. Kapının ziline bastı. Kapıyı açan adam:

ÖKKEŞ KAPICI

"Bize bir sıpagetti al," dedi.

Ökkeş adamın yüzüne tuhaf tuhaf baktı:

"Sıpa getti mi?"

Adam:

"Evet," dedi.

Ökkeş yineledi.

Adam:

"Evet," dedi.

"Dayım gidip bulacak?"

"Evet dayın bulacak."

"Peki hangi tarlaya gitti?"

Adam şaşkın sordu:

"Ne?"

"Sıpa."

Adam güldü:

"Oğlum sıpagetti," dedi. "Sen söyle dayına, dayın bilir."

Ökkeş aşağıya indi. Dayısına:

"Dayı," dedi. "O dairedekilerin eşekleri kaçmış, yakalayıp gelecekmişiz."

Dayısı:

"Anlamadım," dedi. "Oğlum apartmanda eşek ne ara?"

"Eşek değil, dayı, eşek yavrusu. Onu kaçırmışlar, yalnız nereye kaçtığını söylemedi, dayın kaçtığı yeri bilir, tutun gelin," dedi.

Dayısı:

"Onlar sana öyle söylememişlerdir."

"Söylediler dayı, sıpa getti dediler."

ÖKKEŞ KAPICI

Dayısı kahkahayla güldü. Yengesi de güldü.

"Ah Ökkeş ah, oğlum o makarnadır."

"Makarna mı? Amanin o ne biçim makarna?"

"Sen şimdi karşı bakkala git, oradan al, para verdiler mi?"

"Verdiler."

Ökkeş bakkala gitti. Unutmuştu ne diyeceğini.

Bakkala:

"Bir eşşek getti ver emmi," dedi.

Bu kez bakkal anlamadı:

"Oğlum bizde eşek eti ne arasın?"

"Eşek eti değil emmi, eşşek getti."

Bakkal sordu:

"Nerede getti?"

"Bilmem ki emmi. O yukarıdaki emmi eşşek getti, yakalayın," dedi. "Ben de dayıma, dayı eşşek getmiş, onu yakalayacakmışız, dedim. Dayım da git bakkal yakalasın dedi. Yakalamazsa bile onda eşşek var dedi."

Bakkal:

"Hoppalaa. Oğlum sana bisiklet demesin dayın? Çünkü bazen acele işi olunca alır da."

"Yok emmi eşşek getti, al," dedi.

Bakkal mırıldanmaya başlamıştı:

"Eşşek getti, eşek getti. Acaba bu ne olabilir? Sankin bu sıpagetti olmasın?"

Ökkeş:

"Tamam," dedi. "Yoksa buradan giderken gördünüz mü?"

Bakkal güldü, oradan bir makarna alarak uzattı. Ökkeş makarnaya baktı. Dudağını büktü.

"Hey Allahım," dedi, "Akıl ermez şu şehirlinin işine, bizim makarna buraya gelir, adı sıpagetti olur."

Koşa koşa dayısının yanına gitti. Gösterdi. Sonra üçüncü kattaki daireye makarnayı bıraktı, geldi.

Akşam olmuş, kapıcının işi azalmıştı, karısına:

"Bundan sonra çağırın falan olursa sen gidiver, ben Ökkeş'i şöyle bir gezdireyim. Boğaz'dan geçen vapurları göstereyim," dedi.

Ökkeş çok sevindi.

"Haydi bakalım Ökkeş!"

Ökkeş, dayısının elinden tuttu. Çarşının içinden yürümeye başladılar. Bir plakçı dükkânının önünden geçerlerken, dayısına:

"Aman dayı kurtaralım," dedi.

Dayısı:

"Neyi?" diye sordu.

"Şu dükkânda birini boğazlıyorlar, baksana nasıl bağırıyor?"

Dayısı güldü:

"Plak o," dedi. "Müşteriye plak beğendiriyorlar." Ökkeş:

"Amanın," dedi. "Adam boğazlanması da para ediyor burada."

Alana çıkmışlardı. Ökkeş şimdiki dek hiç bu kadar arabayı bir arada görmemişti, denizin üzerinde, belki yüzlerce ateşböceği vardı.

“Dayı bunlar da ne?”

“Onlar vapur Ökkeş! Şu gördüğün ışıklar da karşı. Yani bizim köy o tarafta.”

Ökkeş o anda, yine ninesiyle babasını anımsadı. Kim bilir şimdi ne yapıyorlardı? Onlar da mutlaka Ökkeş’i konuşuyorlardı. Bir bilselerdi Ökkeş burada, Boğaz’ın kıyısına dikilmiş, gelen geçen vapurları seyrediyor, karşıdaki ışıkları seyrediyor, bir anlatırdı, bunları ninesine, babasına, arkadaşlarına, hepsi de küçük dillerini yutarlardı.

İskeleye bir vapur yanaşmıştı. Dayısı:

“Haydi Ökkeş, yakından bakalım,” dedi.

Ökkeş vapurun yanına yaklaşıncaya:

“Vay anam vay, otobostan da büyük,” dedi. “Bizim bahçe kadar var.”

Vapurun içindeki ışıklar pırıl pırıl parlıyordu. İçinden bir yığın insan çıktı. Sonra bir yığın insan bindiler.

Dayısı:

“Bir gün biz de biner karşıya gideriz. Sana oraları gezdiririm,” dedi.

Ökkeş çok mutluydu. Nasıl mutlu olmasın ki, dayısı ona kocaman bir külah dondurma da almıştı. Ökkeş, dondurmadan bir yalıyor, sonra bitti mi, bitmedi mi diye dondurmasına bakıyordu. Yalanırken de çevreyi inceliyordu. Dayısıyla parka gittiler. Parkta bir yığın insan vardı. Çocuklar koşuşup oynuyorlar, büyükler masalara oturmuş çay içiyorlardı. Dayısı Ökkeş’i kıyıya götürdü. Deniz kocaman

dalgalarıyla kıyıyı dövüyordu. Kayıklar, bu dalgalarla sallanıyorlardı. Dolmuş motorları müşteri bekliyorlar, dolan dolmuş motoru suda iz bırakarak kıyıdan uzaklaşıyordu.

Bir baloncu, bir ucuna dizdiği renkli balonlarla çocukların arasında dolaşıyor:

"Haydi bebelere balon!" diye bağıırıyordu.

Alandan korna sesleri geliyordu. Bazı adamlar, kıyıya oltalarını atmışlar, balık tutuyorlardı. Ama nedense hiç balık yakalayamıyorlardı.

Ökkeş oltayla çok iyi balık yakalamasını bilirdi. Çünkü köyde boş zaman buldukça, hemen köyün yanındaki Tosun adasına gider, oltasını denize atar, akşama dek bir yiğın balık yakalar dönerdi. Dayısından izin aldı, adamın yanına gitti. Bir zaman adamın yanında dikildi durdu. Adam balık avlamasını bilmiyordu. Tam balık oltaya vurduğunda adam çekiyor ve balığı kaçıırıyordu.

Adama:

"Emmi, ben tutayım mı?" dedi.

Adam gülerek:

"Ben tutamıyorum sen nasıl tutacaksın?" dedi.

"Ben iyi tutarım emmi."

"Yok canım."

"Bir deneyeyim, istersen. Hem tuttuğumun hepsi senin olsun."

Adam, öğleden beri oltanın başında bekleye bekleye bıkmıştı. Onca zaman içinde iki tane balık tutmuştu, ikisi yüz gram gelmezdi.

ÖKKEŞ KAPICI

“Peki,” dedi. “Al bakalım oltayı.”

Ökkeş, oltanın ucunu alır almaz hemen denizden çekti. Kendi usulüne göre oltanın ucuna yem koydu. Fırlatarak denize attı, beklemeye başladı. Bu sırada dayısı da yanına gelmişti. Ökkeş bilirdi, balıklar insanı aldatırlar, oltanın ucundaki yemi yer, kaçarlardı. İşte hüner, onu bu yemi yerken yakalamaktı. Gerçi balık yakalanacağı anı haber verirdi, ama her balık tutan bunu bilmezdi.

Ökkeş biraz bekledi. Parmağının ucundaki misina oynayıverdi. Güldü:

“Hınzır,” dedi. “Şimdi seni yakalarım. Hele az daha gel, az daha gel.”

Ökkeş, birden misinayı çekiverdi. Ucunda kocaman bir balık çırpına çırpına geliyordu. Adam şaşırılmıştı. Hemen Ökkeş’in yanına gelerek:

“Aferin,” dedi. “Bravo! Bravo küçük balıkçı!”

Ökkeş:

“Daha bu ne ki?” dedi. “Ben dolu yakalarım.”

Adam seviniyordu. Ökkeş, oltanın ucuna başka bir yem takarak oltayı fırlattı.

“Gel balık, koş gel balık,” dedi.

Adam ve dayısı heyecanla bekliyorlardı. Başlarına bir iki meraklı insan da birikmişti. Bu kadar küçük bir çocuğun oltayı atar atmaz balığı yakalayışına şaşıyorlardı. Ökkeş, yine dikkat kesilmiş, tüm ilgisini parmaklarının ucuna vermiş, oltadan gelecek işareti bekliyordu. İşaret gelir gelmez, misinayı çekecek, balığı yakalayacaktı.

ÖKKEŞ KAPICI

Çok geçmedi, parmağının ucundaki misina oynadı:

"Amanin," dedi. "Geliyor yine."

Adam:

"Geliyor! İşte şimdi takılacak. Çekelim."

Ökkeş misinayı çekti. Oltanın ucunda bir balık daha... Bu, az önce çıkardığı kadar büyük değildi, ama adamın tuttuklarının iki katı büyüklüğündeydi.

Ökkeş'le birlikte balık tutmakta olan öteki adamlar Ökkeş'e hayranlıkla bakıyorlardı. Hatta içlerinden biri:

"Delikanlı, şu benim yemi sen geçir bakalım," dedi. Ökkeş:

"Yem geçirmekle olmaz ki," dedi. "Balığın ne zaman yakalanacağını bilmek gerek emmi."

Ama Ökkeş, o adamın oltasına yem geçirdi. Bu arada kendi oltasının yemini de geçirmişti. Bir yığın insan toplanmış, Ökkeş'e bakıyorlardı.

Az sonra Ökkeş yine:

"Ha ha, geliyor bir tane daha," dedi.

Ama bu kez balığı kaçırdı. Olta boş çıktı. Hemen başka bir yem takarak oltayı denize fırlattı.

Ökkeş, iki saat içinde, iki kiloya yakın balık tutmuştu. Adam, bu balıkların irisinden iki tane ayırdı, Ökkeş'e uzattı:

Ökkeş teşekkür etti ve balıkları aldı.

Yatacakları zaman eve geldiler. Yengesi, balıkları temizledi, tuzladı ve kaldırdı. Yarın kızartacak,

Ökkeş'e yedirecekti. Bitişik odaya bir yatak yaptılar.

Ökkeş'e:

"Burada yatacaksın," dediler.

Ökkeş yatağına girdi. İnce yorganı üzerine çekti. Ama hep, ninesiyle babası aklına geliyordu. Kim bilir, belki de şimdi uyuyorlardı.

Çok sürmedi, az sonra uyudu. Kendini hâlâ otobüsün içinde gibi görüyordu. O tatlı motor sesi, ona ninni gibi geliyordu.

Köy alışkanlığı, sabahleyin erkenden uyandı. Yengesi kendinden önce uyanmış, kahvaltı hazırlamıştı. Ökkeş, elini yüzünü yıkadıktan sonra sofraya oturdu. Üç bardak çayla, dört dilim ekmek yedi. Dayısını sordu. Yengesi:

"Dayın Yıldız'a gitti," dedi.

Ökkeş'in gözleri iri iri oldu:

"Ne zaman?" dedi.

"Bu sabah."

Ökkeş ağlamaya başladı. Bilmiyordu ki Ökkeş Yıldız'ın bir semt olduğunu.

"Dayım dayım, niye gittin dayım?" diye ağlıyordu.

Yengesi:

"Ağlama Ökkeş, oradan süt getirecek."

"Aydede'ye de uğrayacak mı?"

"Ne Aydede'si?"

"Yıldıza gitti diyon ya?"

Yengesi güldü:

ÖKKEŞ KAPICI

"Şu bizim ötemizde bir yer vardır, oraya Yıldız derler. Orada inekleri olan biri var, sabahları dayın oraya gider ve apartmanın sütünü getirir."

Ökkeş rahatladı. Canı boş oturmak istemiyordu. Yengesine:

"Ben şimdi ne yapacağım?" diye sordu.

"Ne mi, istersen hortumu tak kapının önünü yıka."

Yengesiyle vananın yanına gittiler. Oradan sarılı hortumu çözdüler. Yengesi vanayı açtı, hortumun ucundan su fışkırmaya başladı.

Ökkeş:

"Ha ha ha," diye güldü. "Pınar gibi."

Yengesi, Ökkeş'in eline bir süpürge verdi:

"Hem yıkar, hem süpürürsün," dedi.

Ökkeş hortumu pek sevdi. Havaya tutuyor, suyu havaya çıkıyordu. Yana tutuyor, su yana gidiyordu. Bir ara havaya tuttu, kendi altına girdi.

Yarım saat bu işle uğraştı, ama kapının önünü pırıl pırıl yapmıştı... Dayısı süt şişeleriyle karşıdan gözüktüğünde, koştu, dayısının elinden sepetin birini aldı.

"Dayı," dedi. "Ben kapıların önünü yıkadım."

"Aferin Ökkeş! Sen hiç gitme, hep burada kal!"

"Ninemle bubam?"

"Özler misin?"

"Şimdiden özledim bile..."

Dayısı, suyun vanasını kapattı. Sonra asansöre binerek birlikte sütleri dağıtmaya başladılar. Dayısı

ÖKKEŞ KAPICI

kimi kapıya bir şişe, kimi kapıya iki şişe süt bırakıyor, sonra da zillerine basıyordu. Başka bir kata çıkıyorlar, dayısı hep aynı şeyi yapıyordu.

Süt dağıtma işi bittikten sonra, dayısıyla birlikte bir bardak çay daha içti. Bundan sonra apartman istekleri başlıyordu. Şimdi dayısı her kapının ziline basacak, ne istediklerini bir kâğıda yazacaktı.

Ökkeş de onunla birlikte gezdi. Asansörle inip çıkmak çok hoşuna gidiyordu. Dokuz numaralı dairenin sahibi, dayısına:

“Benim arabayı yıkayiver,” dedi.

Dayısı:

“Olur,” dedi.

Aşağıya indiler Ökkeş hortumun yerini öğrenmişti. Ökkeş hortumu tuttu, dayısı arabayı yıkadı. Sonra da silme işini birlikte yaptılar.

Dayısına:

“Dayı,” dedi. “Biz bu işi beleş mi yaptık?”

Dayısı:

“Hayır,” dedi. “Ücretini alacağım. Haydi şimdi sen bu suyun vanasını kapa, hortumu yerine koy, sonra da içeriden listeyi getir, iki sepeti de al, birlikte çarşıya gidelim.”

Ökkeş, ağzını hortuma dayadı. Guruk, guruk! diye karnını suyla doldurduktan sonra, gitti vanayı kapadı, hortumu topladı. İki sepeti aldı, dayısına:

“Tamam dayı,” dedi.

“Liste.”

“Hııı...”

Koştu, onu da getirdi. Bir sepet Ökkeş'in elinde, bir sepet dayısının elinde çarşının yolunu tuttular. Ökkeş, o plak satılan dükkânın önüne varınca yine durmuş, içeriden adam boğazlanması seslerinin gelmesini beklemişti. Ama bugün adam boğazlamıyorlar, bir türkü çalıyorlardı. Bisiklet satan adam, pırıl pırıl bisikletlerini kaldırıma dizmiş, tozlarını alıyordu. Hele içlerinde kırmızı renkte öyle güzel bir tanesi vardı ki, Ökkeş'in ağzının suyu aktı.

Dayısı:

"Yürü, Ökkeş," dedi.

Ökkeş koşarak dayısının yanına geldi. Kasap, manav, toptan bakkaliye... Bir yığın dükkân geziyorlardı, ama Ökkeş'in gözü hep çevredeydi. Görüklerini unutmamak, hatırd tutmak için boyuna ilgiyle çevreye bakıyordu. Çünkü, köye gittiğinde bunların tümünü ninesine, babasına, arkadaşlarına anlatacaktı.

O gün, yedi numaralı daire zili çaldığında, dayısından önce Ökkeş koşarak, asansörle dördüncü kata çıktı. Kapının ziline bastı. Bir kadın kapıyı açarak, Ökkeş'in eline bir peruk tutuşturdu:

"Söyle dayına, taratsın gelsin," dedi.

Ökkeş anlamamıştı. Kadının yüzüne bön bön bakıyordu.

"Deyze bu ne?" diye sordu.

"Saç oğlum saç..."

"Kimin saçı?"

"Benim saçım."

"Anii, koyun gibi kırktılar mı?"

Kadın güldü:

"Haydi sen dayına götür, o bilir," dedi.

Ökkeş, asansörde hep elindeki peruğa bakıyordu. Peruğun yanları beyaz tepesi sarıydı. Dayısının yanına indiği zaman:

"Dayı, yukarıdaki kadının saçlarını koyun gibi kırkmışlar, al," dedi.

Dayısı anlamıştı. Bu peruk Nimet Hanım'ın peruğuydu. Ökkeş'e:

"Haydi bakalım, şimdi Taksim'e çıkacağız," dedi. "Orada bu saç taratıp geleceğiz."

Ökkeş Taksim'i falan bilmiyordu, ama anlamıştı kendine bir gezme işi çıktığını. Hemen pantolonunu çekti ve:

"Ben hazırım dayı," dedi.

Dayısı elindeki peruğu çok dikkatli tutuyordu. Ökkeş hâlâ anlamamıştı bunun ne işe yaradığını.

"Dayı," dedi. "Şimdi bu kadın kel mi oldu?"

"Yok canım. Buna peruk derler. Bunu taratacağız ve getireceğiz."

"Sonra n'olacak?"

"Nimet Hanım kafasına geçirecek."

"Sefertası gibi mi?"

"Hı..."

Otobüs durağına gelmişlerdi. Ökkeş otobüste camdan tarafa oturdu. Az sonra hareket edince dayısı ona Dolmabahçe Sarayı'nı gösterdi. Boğaz'ın

içinde bir yığın vapur vardı. Kimi Karadeniz'e gidiyordu, kimi de Marmara'ya. Ökkeş şaşkın şaşkın nereye bakacağını bilemiyordu. Bir yokuşu tırmanmaya başladılar. Öyle bir alana geldiler ki, işte Ökkeş bu alanı arkadaşlarına anlata anlata bitiremeyecekti. Diyecekti ki onlara:

"Aklınıza bizim köy büyüklüğünde bir alan getirin ve bunun üstünün de otobüslerle, otomobillerle ve insanlarla dolu olduğunu düşünün, işte size Taksim alanı... Yaaa!"

Nereye baksa insan, nereye baksa otobüs. Her otobüsün başında insanlar birikmişti. Ökkeş:

"Dayı bu ne hal?" diye sordu.

Dayısı:

"Hiç Ökkeş, kuyruk," dedi.

"Amanin bu ne biçim kuyruk?"

"Otobüs kuyruğu."

Hah hah... Şimdi arkadaşlarına bu kuyrukları anlatsa, hepsi de gülerdi. İnsanlar uç uca birikiyorlar, buna kuyruk deniyordu.

"Of of anam," dedi. "Dayııı, nereden gelmiş bu kadar insan?"

Caddenin iki yanındaki kaldırım öyle kalabalıktı ki, insanlar birbirlerine sürtünerek geçiyorlardı. Kadınlar erkekler, çok güzel giyinmişlerdi. Hele o dükkânlar, dükkânlardaki satılık şeyler... Ökkeş hangisine bakacağını bilemiyordu. Bir vitrinin önüne dikiliyordu, dayısı kolundan çekmeyince dünyada adımını atmıyordu.

Bir sokağa saptılar. Sonra, bir kapıdan içeri girip yukarıya çıktılar. Kocaman bir salonda kadınlar saçlarını yaptırıyorlardı. Ama Ökkeş, hiçbir şey anlamamıştı. Kadınların başlarına geçirdikleri o şeyleri şaşkınlıkla seyretmiş, sonra da dayısına:

“Dayı, bu kadınlar kafalarını niye o camların içine sokmuşlar?”

“Yaptırıyorlar yeğenim.”

“Neyi?”

“Saçlarını.”

Anlamıyordu Ökkeş, saç nasıl yapılırdı? Kadının biri de tırnaklarını yaptırıyordu. Ökkeş kadına acıdı:

“Vah vah, eli tutmuyor,” dedi.

Hele bir kadın vardı ki, berber onun saçlarını darmadağın etmişti. Ökkeş, bu kadına bakmaya korkuyor, ama hep gözü de bu kadından yana kayıyordu. Kadına baktıkça, köydeki Deli Hatçe aklına geliyordu. Tüm köy çocukları bu Deli Hatçe’den korkarlardı. Uslu durmayan çocukları anneleri korkutmak için:

“Bak, seni Deli Hatçe’ye veririm ha!” derlerdi.

Şu anda dayısı, “Bak Ökkeş seni şu kadına veririm,” deseydi, koşa koşa köyünün yolunu tutardı. Bu arada berber, peruğu eline almış boyuna fırçalıyordu. Fırçalıyor, bir taraftan tarıyordu. Tarama işi bitince, saçın üzerine birtakım sular, kokular sürdü ve dayısının eline verdi.

ÖKKEŞ KAPICI

Geldikleri yoldan geri döndüler. Ah şu yolları Ökkeş bir tanısaydı! Bir başına gezseydi. O kadar çok yol vardı ki, yol ağızları, alanlar, dönemeçler hep birbirlerine benziyordu. Onun için dayısına şaşkın şaşkın bakıyordu. Nasıl oluyordu da dayısı hiç kaybolmadan bu yolları biliyordu?

Üç gün sonra otobüsle başka bir yere gittiler. Dayısı ona Topkapı Müzesi'ni gezdiriyordu. Ökkeş, oradaki kocaman kocaman toplara bakakalmıştı. Kafasını bu topların içine sokuyor, topun içinden karşılığı görmeye çalışıyordu. Bir yığın da turist vardı. Hatta bir ara turistlerin ardına takılıp dayısını kaybedince:

“Dayııı,” diye bağırdı.

Çok korkmuştu. Ama dayısı bir yapının ardından çıkınca seviniverdi.

Sonra Ayasofya Müzesi'ni gezdiler. Ökkeş, müzenin tavanına bakıp bakıp:

“Amma da yüksek dayı,” diyordu.

O gün dayısı izinliydi. Bu izinden gerektiği şekilde yararlanarak Ökkeş'e İstanbul'u gezdirmek istiyordu. Hemen karşıdaki Yerebatan Sarayı'na girdiler, Sultanahmet Camisi'ni gezdiler.

Ökkeş rüyadaydı sanki. Arada bir etine bir çimdik atıyor, rüyada olup olmadığını anlamak istiyordu. Hele oracıkta yedikleri bol soğanlı köfte! Ökkeş iki porsiyon yedi, yine de doymadı.

Akşam eve geldiklerinde Ökkeş bugün gördüklerini düşünüyordu. Sultanahmet Camisi hiç aklın-

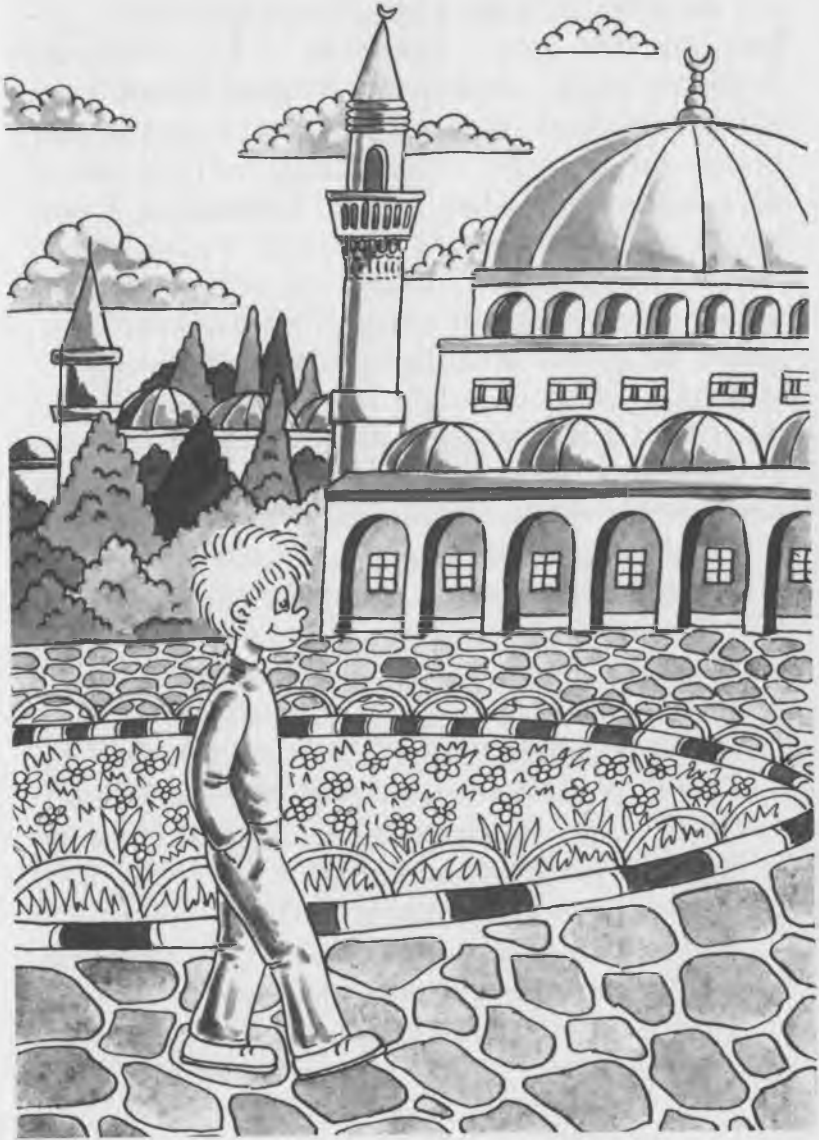
dan çıkmıyordu. Hatta rüyasında bile bu camiyi gördü.

Günler geçiyordu. Ökkeş İstanbul'a iyiden iyiye alışıyordu. Ama, ninesini, babasını çok mu çok özlemişti. Sonra köylerini de çok özlemişti. İstanbul çok güzeldi, ama hiç köyelerine benzemiyordu. Denize girmek için, ayağını denize sokmak için hiçbir yer yoktu. Oysaki köyelerinde, Ökkeş'in bu yaz günü canı sıkıldığı anda tek gittiği yer denizdi. Arkadaşlarıyla köyün tozlu yollarında koşarak oynarlar, sonra terlediklerinde, içlerinden biri:

"Haydi denize!" diye bağırırdı.

Sonra, kim önce denize girecek diye yarışır, deniz kıyısına gelirler, pantolonuyla işliğini fırlatan cup! diye kendini suya atardı. Sonra yeşillik... Köyünün yeşilliğini de özlemişti... Bunların hiçbiri yoktu. Arkadaşı da yoktu. Bir iki kez sokaktaki çocukların yanına yaklaşmıştı, ama onların ne oyunlarından anlamıştı, ne de onu oyuna sokmuşlardı. Ökkeş, belki o gün kaybolmasa, yine de İstanbul'da daha epeyce kalırdı ama o, kaybolma korkusunu köye varıncaya dek üzerinden atamadı.

Dayısıyla apartmanın ihtiyaçlarını almışlar, geliyorlardı. Biri ayı oynatıyordu. Ökkeş o güne dek hiç ayı oynatılırken görmemişti. Meğer ayların ne marifetleri varmış da onun haberi yokmuş. Kocaman ayı, kıllı vücudunu titrete titrete oynuyor, sonra nişanlı kızlar gibi utanıyor, ardından sahibiyile güreşiyordu. Tefli ayıcı, tefiyle bir türküyü söylüyor,

ÖKKEŞ KAPICI

ayı da tefin temposuna uyararak gerdan kırıyor, göbek atıyordu. Ayının çevresine birikmiş insanlar, oyundan sonra ayıcının tefinin içine bozuk para atıyorlardı. Ayıcı, parayı topladıktan sonra, ayısını ardına katıyor, yine bir kalabalığa varıyor, onlara da oynatıyordu. Ökkeş, kaçınıcı kalabalıkta, ayının kaçınıcı kez marifetlerini seyretmişti ki, birdenbire etrafına bakınca, çok yabancı bir yerde olduğunu anladı. Dar sokakların birleştiği küçücük bir alan, alanın karşısında bir kahve, bu yanında küçük bir lokanta... Ökkeş'in yüreği kabarıverdi. Oysaki az önce dayısının yanındaydı. Dayısı, kasaba girmiş, o da kasabın önünde onu bekliyordu. Şöyle bir bakındı, ne kasabı, ne dayısını göremeyince:

"Dayııı!" diye bağırdı.

Yanındaki adam:

"Ayı mı?" diye sordu.

"Dayııı!"

"Oğlum ayı burada."

"Dayım nerede?"

Adam, "Ne bileyim senin dayın nerede?" dedi.

Ökkeş, sanki semtlerini bulacakmış gibi koşmaya başladı. Hem koşuyor hem de:

"Dayııı!" diye bağıırıyordu.

Ağlamaya başlamıştı. Bu sokakları, bu caddeleri İstanbul'a benzetemediğinden, içinden:

"Acaba yürüye yürüye başka şehre mi geldim?" diye düşünüyordu.

ÖKKEŞ KAPICI

"Dur oğlum niye ağlıyorsun?" diyen birisi Ökkeş'i tuttu.

"Dayımı yitirdim emmi."

"Kimdir senin dayın?"

"Hıdır."

"Ne iş yapar?"

"Kapıcı."

"Nerede?"

"Bilmem ki..."

"Apartmanın adı neydi?"

"Gül çiçeği."

Adam içinden, "Gül çiçeği, Gül çiçeği," dedi, apartmanın olduğu yeri aklından bulmaya çalışıyordu ama civarda öyle bir apartman yoktu. Ökkeş iki gözü iki çeşme ağlayıp duruyordu. Adam:

"Dayın hangi semtte oturuyor?" diye sordu.

"Bilmem emmi."

"Bir aklına getir hele..."

Ökkeş ağlayarak:

"Kafamı ırgalıyorum ırgalıyorum aklıma gelmiyor emmi," diyordu.

"Ortaköy mü?"

"Bizim köy mü emme, yok kıyı köy."

"Hayır, dayının oturduğu yer."

"Bodrum."

"Şişli?"

"Yok kebabçı dükkânı değil."

"Maçka?"

"Yaaa!"

"Sarıyer?"

"Yok kırmızı, apartman kırmızı."

Adam, Ökkeş'in oturduğu yeri bilemeyeceğini anlayınca:

"Hadi hadi ağlama," dedi. "Bir karakola gidersin, sana dayını bulurlar."

Ökkeş ağıtını daha çok yükselterek:

"Dayım da mı kayboldu?" diye bağırdı.

"Yok oğlum, kaybolan sensin."

Ökkeş'in aklına sanki kaybolduğu yeni gelmiş gibi, "Emmi, ben yittim mi?" diyerek bu kez daha çok ağlamaya başladı.

Birkaç adam başlarına toplanmışlardı. Her biri Ökkeş'e bir şey soruyordu, ama hiçbirisi de sorduklarını yanıtını tam olarak alamıyorlardı. Ökkeş ne semtini biliyordu, ne de durağını. Sorana:

"Gül çiçeği," diyor, başka bir şey demiyordu. Başına toplananlara asansörü, yedinci dairede oturanları, karşılarındaki bakkalı, alışveriş ettikleri kasabı anlatıyor, ama hiç kimse de bu koskoca İstanbul'da bunların nerede olduğunu bulup çıkaramıyordu. Duruyor, Ökkeş'in aklına bir ayrıntı geliyor, onu da söylüyordu: "Kapısından eskici geçer..."

O zaman başına toplanmış olan halk:

"A oğlum, her kapıdan eskici geçer," diyorlardı.

Ökkeş sanki bir daha, ne köyüne, ne ninesine kavuşamayacakmış gibi ağlıyor, ağladıkça gözyaşına bereket geliyor, gözlerinden yaşlar oluk gibi boşanıyordu.

ÖKKEŞ KAPICI

Sonunda, adamın biri Ökkeş'i kolundan tutarak onu yakındaki karakola götürdü. Komiser, Ökkeş'e nerede oturduklarını sordu. Ama aldığı yanıt:

"Gül çiçeği," idi.

Polisin biri, Ökkeş'in karnı acıkmıştır diye, biraz peynir, biraz da ekmek aldı geldi:

"Sen hiç merak etme, biz senin dayını buluruz," dedi.

Ökkeş, tek dayısını bulsunlar da, onlara, oradaki bekçilere, polislere, komisere neler vaat etmedi ki. Onları köylerine buyur etti, evlerinde konuk etti. Denizden kocaman kocaman balıklar yakaladı yedirdi, bahçelerinden vişne, salatalık, nar topladı. Polisler gülüyorlardı:

"Hele bir dayını bulalım Ökkeş, o zaman köyüne de konuk oluruz," diyorlardı.

Ökkeş o gece karakolun bir kanepesinin üzerinde yattı. Rüyasında hep kötü şeyler gördü. Denize düştü, bir yılanbalığı geldi onu yuttu. Bir ara yattığı yerden zıplayıverdi.

Dayısı, yeğeninini kaybolduğuna inanınca gitti en yakın karakola durumu bildirdi. Az sonra karakoldan öteki karakollara telefonla soruşturma yapıldı. Ökkeş'in olduğu karakola telefon edildiğinde o, mışıl mışıl uyuyordu. Ökkeş'in semtinin belli olduğuna Ökkeş'ten çok polisler sevinmişlerdi. Polisin biri onun yanına yaklaşarak:

"Hiş Ökkeş," diye dürttü. "Kalk, bulduk dayını... Sen bize niye Beşiktaş demedin."

Ökkeş uyku sersemiyle, polisin boynuna sarılarak:

"Hee hee, beşik," dedi. "Hay Allah nasıl da unuttum. Dayımın kaldığı yer Daşlıbeşik." Polis:

"Haydi bakalım," dedi. "Şimdi kapıdaki cipe bineceğiz, ben seni dayına teslim edeceğim."

Ökkeş çok sevindi. Cipe, polisin yanına oturdu. Cip, sokaklardan, caddelerden geçti. Öyle bir yere geldiler ki, Ökkeş:

"Aha işte tamam," dedi. "Ben buraları biliyorum. İndirin giderim."

Polis:

"Yoo olmaz," dedi. "Seni karakolda dayına teslim edeceğiz."

Karakola geldiler. Dayısı onları kapıda bekliyordu. Ökkeş, dayısını görünce bu kez sevinçten ağlamaya başladı.

"Dayım dayım!" dedi. "Öldüm sandım dayım."

Dayısı polislere teşekkür etti. Ökkeş de teşekkür etti. Dayısı yolda:

"A yeğenim, nasıl kayboldun?" dedi.

"Ayı dayı ayı. Ayının yüzünden kayboldum. Amma köye gidince ufak bir ayı bulursam, ben de oynatacağım."

Dayısı:

"Yazık," dedi. "Hiç olur mu Ökkeş, hayvanı tutsak etmek olur mu?"

"O adamlar oynatıyorlar ya dayı?"

“Devlet yasaklamıştır bunu, ama gizli oynatıyorlar.”

Apartmana gelmişlerdi. Yengesi de çok merak etmişti. Ökkeş’in boynuna sarıldı.

“Aman Ökkeş, sen emanetsin,” dedi. “Bir daha sakın bilmediğin yerlere gidip de kaybolma...”

Ökkeş, dayısının eline sarıldı:

“Dayım dayım,” dedi. “Beni köye gönder dayım!”

Dayısı:

“Bıktın mı Ökkeş bizden?” dedi.

“Yoo dayım, hiç bıkar mıyım?”

“İstanbul’dan mı bıktın?”

“Yoo dayım, hiç İstanbul’dan bıılır mı?”

“Ya ne?”

Ökkeş, içini çekti:

“Köyümü, ninemi, bubamı özledim. Buralar çok güzel dayım, çok güzel, ama köyümüze benzemiyor. Ne suyu benziyor, ne de havası...”

Dayısı:

“Peki Ökkeş,” dedi. “Yarın bir hemşerilere haber salayım, içlerinden memlekete giden varsa, seni onlarla göndereyim.”

Ökkeş sevindi. Az sonra yorgunluktan ve sevinçten uyuyakaldı. Bu kez gördüğü rüya, karakolda gördüğü rüyalar gibi korkunç değildi. Köyünü, ninesini, babasını, denizi, bahçelerini, arkadaşlarını gördü. Hepsi de kendini, “Gel, gel, gel,” diye ça-

ğırıyorlardı. Ökkeş de onlara, "Geleceğim," diye sesleniyordu. Ökkeş, üç gün daha durdu İstanbul'da. Geldiğinin yirmi ikinci günü sabahı, dayısı müjdeyle girdi içeriye. Ökkeş'e:

"Hazır ol Ökkeş, bugün öğleden sonra köye gidiyorsun," dedi.

Ökkeş, hemen sandığın altındaki bohçasına el attı. Sırtına bağladı. Bir daha da sırtından bohçasını indirmede. Öğle yemeğini bohçası sırtında yedi, bohçası sırtında otobüse bindi, bohçası sırtında garaja geldi. Dayısı, garajın kapısındaki şeker satıcısından bir kutu şeker aldı:

"Bunu köye götürürsün," dedi.

Ökkeş bohçasını indirdi, şeker kutusunu bohçanın içine yerleştirdi, tekrar omzuna bağladı. Kentlerine gidecek otobüsün yanına gelmişlerdi. Dayısı, onu bir hemşehrisine teslim etti:

"Kente varınca, Ökkeş'i ilçeye gidecek olan minibüse bindirirsin," dedi.

Çok durmadılar. Az sonra otobüs geldi. Ökkeş yine pencere yanındaydı. Dayısına elini salladı. Otobüs hareket etmişti.

Şoför yardımcısı kolonya dağıtırken, Ökkeş arkadaşlarına, ninesine babasına anlatacaklarını bir bir sıraya koymaya çalışıyordu. O kadar çok anlatacağı şeyler vardı ki, içinden:

"Yaz bitene dek anlatırım," diyordu.

Otobüs düz yolda uçuyordu...

KİTABIN ADI: ÖKKEŞ KAPICI

Adı:

Soyadı:

Nu.:

Okumaya Başlama Tarihi:

Okumanın Bitiş Tarihi:

1. Ökkeş'in dayısı İstanbul'da ne iş yapıyor?

.....
.....

2. Dayısı Ökkeş'i nereye götürüyor?

.....
.....

3. Ökkeş neden yerinde duramıyor?

.....
.....

4. Ökkeş'e göre dünyadaki en güzel yiyecek nedir?

.....
.....

5. Ökkeş, otobüse bindiğinde babası ve ninesi aklına gelince ne yapıyor?

.....
.....

6. Ökkeş kolundaki sepeti neden kimseye vermek istemiyor?

.....
.....

7. Ökkeş ilk kez asansörü nasıl çağırıyor?

.....

8. Ökkeş neden köye gitmek istiyor?

.....
.....
.....
.....
.....

9. Ökkeş iki saat içinde ne kadar balık tutuyor?

.....
.....

10. Ökkeş dayısını kaybedince onu nereye götürüyorlar?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

